Bestuursrapportage 2026

gemeente
HEEZE-LEENDE

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 2

Algemeen 4

Aanbieding Bestuursrapportage 2026 4

Leeswijzer 6

Financiële samenvatting 7

Programma 1: Dienstverlening en bestuur 8

Financiën Programma 1 10

1.1 Bestuur 14

1.2 Samenwerking 19

1.3 Openbare orde en veiligheid 21

1.4 Burgerzaken 22

1.5 Algemene dekkingsmiddelen 23

Programma 2: Wonen, bedrijven en recreëren 25

Financiën Programma 2 29

2.1 Wonen en bouwen 32

2.2 Openbare ruimte 34

2.3 Ruimtelijke ordening 41

2.4 Milieu 43

2.5 Afval / Grondstoffen 46

2.6 Water 47

2.7 Economische zaken 48

2.8 Recreatie en toerisme 52

Programma 3: Samen leven en participeren 54

Financiën Programma 3 57

3.1 Onderwijs.....62
3.2 Jeugd.....68
3.3 Maatschappelijke ondersteuning.....71
3.4 Gezondheid.....77
3.5 Participatie.....79
3.6 Dorpshuizen.....85
3.7 Sport.....86
3.8 Cultuur.....87
Mutaties reserves en voorzieningen.....89
Investeringskredieten.....90

Algemeen

Aanbieding Bestuursrapportage 2026

Aanbieding Bestuursrapportage 2026

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de bestuursrapportage 2026 aan. Deze bestuursrapportage is een tussentijdse rapportage over 2026, waarbij we inzicht geven in zowel de stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de doelen voor 2026 als de financiële afwijkingen. De verkiezingen in maart 2026 hebben geleid tot de samenstelling van een nieuwe raad en een nieuw college, wat in de begroting 2027 gaat leiden tot nieuwe raadsdoelen uit het raadsakkoord. Deze bestuursrapportage rapporteert echter over de beleidsdoelen die eind 2025 zijn vastgesteld voor 2026.

Structurele (financiële) effecten die opgenomen zijn in het saldo van deze bestuursrapportage worden meegenomen in de Begroting 2027 -2030. De behandeling van de bestuursrapportage 2026 in uw raad is gepland op 2 november 2026.

Een analyse van de bestuursrapportage 2026 op hoofdlijnen

Beleidsmatig

Over het algemeen bestaat deze bestuursrapportage uit groene vinkjes, wat betekent dat een groot deel van de beleidsdoelen conform de begroting is of wordt gerealiseerd. Echter we zien dit jaar, meer dan voorgaande jaren, ook oranje en zelfs rode vinkjes ontstaan. Dit komt met name omdat de uitvoeringskracht van de ambtelijke organisatie onder druk staat. Het is niet eenvoudig voor de gemeente om de organisatie voldoende robuust te bemensen vanwege de schaal van de organisatie, de arbeidsmarktregio en -krapte. De organisatie is hierdoor kwetsbaar, een aantal vacatures staan voor langere tijd open en de gemeente is op cruciale functies afhankelijk van externe inhuur. Het project Versterken Uitvoeringskracht is dan ook een van de grote uitdagingen waar wij voor staan. Met enige regelmaat ontvangt uw raad een update over dit project via raadsinformatiebireven of - avonden. Daarnaast zijn de langere doorlooptijden van projecten en daardoor de stijging van projectkosten debet aan de oranje en rode vinkjes.

Financieel

We zien een financiële verslechtering van het resultaat in 2026:

1. Het saldo van de bestuursrapportage 2026 is € 433.000 negatief;
2. Op basis van de bestuursrapportage verwachten we een negatief jaarrekeningresultaat voor 2026 van ruim € 300.000, terwijl we na de eerste begrotingswijziging 2026 nog op een positief jaarrekeningsaldo van ongeveer € 100.000 hadden voorzien (verschil is € 433.000 negatief)

Dat is een zorgelijke situatie in de wetenschap dat er in 2026 forse incidentele voordelen zijn behaald met de opvang van Oekraïners, opvang van asielzoekers (DGO: Duurzame Gemeentelijke Opvang) en kapitaallasten, waarvan we weten dat deze voordelen er volgend jaar grotendeels niet meer zijn.

Het incidentele voordeel in de kapitaallasten ontstaat met name doordat er vertraging ontstaat in de uitvoering van de ambitieuze investeringsportefeuille, waardoor de kapitaallasten doorschuiven naar latere jaren. Dit levert voor 2026 een voordeel op.

Het merendeel van het tekort in de bestuursrapportage is nauwelijks te beïnvloeden. De grootste post is het sociaal domein. We zien dat de kosten voor de jeugdzorg onbeheersbaar dreigen te worden. Per saldo is dit een negatieve bijstelling van € 970.000. Redenen hiervoor zijn de toenemende complexiteit van de ondersteuningsvragen, uitgestelde hulp door wachttijden en een stijging van de kosten voor hulpverlening. Ook voor de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) zien we een forse stijging van de kosten. De aanvragen voor uitkeringen stijgen en de vergoeding vanuit de BUIG is onvoldoende om dit te compenseren. De duurzame gemeentelijke opvang voor mensen die asiel hebben aangevraagd(DGO) is goedkoper dan verwacht.

We hebben een bijdrage aan de MRE voor de Korte Termijn Maatregelen 1 & 2 (investeringen in mobiliteit en bereikbaarheid) kunnen financieren uit bestaande reserves, waardoor deze bijdrage nagenoeg budgettair neutraal was. Het vertrek van een wethouder leidt tot een aanpassing en actualisatie van de uittredingsvergoeding vanuit de APPA-regeling. Bovendien heeft de invoering van een nieuw systeem voor de afdeling HRM een behoorlijke financiële impact gehad. De digitalisering van de bouwvergunningen is goedkoper dan verwacht.

We vertrouwen erop u in deze bestuursrapportage zowel inhoudelijk als in financiële zin een helder beeld over 2026 te presenteren.

Het college van burgemeester en wethouders,

De secretaris, De burgemeester,

E. Dielissen T.M. Heldens

Leeswijzer

Leeswijzer

De Bestuursrapportage 2026 bestaat uit 4 hoofdstukken:

1. Algemeen
In het hoofdstuk 'Algemeen' is naast de aanbieding van de Bestuursrapportage een samenvatting van de financiële effecten opgenomen. De belangrijkste financiële afwijkingen worden hier kort toegelicht.

2. Programma's
In het hoofdstuk 'Programma's' treft u de inhoudelijke verantwoording aan en gaan we in op de actuele stand van zaken met betrekking tot de realisatie van de voor 2026 gestelde beleidsdoelen. In de programmabegroting hebben we beschreven wat we willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. Met een kleur is inzicht gegeven in de status van de realisatie van de doelen.

Per thema staat onder de kopjes 'Wat willen we bereiken?' en 'Wat gaan we daarvoor doen?' wat er in de begroting 2026 als ambitie is opgenomen. Dit wordt gevolgd door een blokje in de kleur van de hieronder genoemde stoplichtmethode en daaronder vindt u de uitleg wat de feitelijke afwijking is van de begroting.

Waar nodig is daarbij een toelichting opgenomen met eventuele actiepunten. De betekenis van de kleuren is als volgt:

Groen Beleidsdoel is of wordt naar verwachting gerealiseerd.
Oranje Beleidsdoel is of wordt naar verwachting in aangepaste vorm (lagere kwaliteit) of later gerealiseerd.
Rood Beleidsdoel is en wordt naar verwachting niet gerealiseerd.

Financiële afwijkingen groter dan € 25.000 worden per programma, op thema-niveau in beeld gebracht en toegelicht. Bij elke afwijking is aangegeven of sprake is van een incidenteel of structureel effect. Structurele afwijkingen worden bij het opstellen van de programmabegroting 2027 structureel opgenomen.

Tenzij anders vermeld, zijn de **afwijkingen, afgerond op bedragen van € 1.000.**

3. Mutatie reserves en voorzieningen
In dit hoofdstuk worden de mutaties in de reserves en voorzieningen weergegeven en toegelicht.

4. Investeringskredieten
In het laatste hoofdstuk worden de mutaties in de investeringskredieten weergegeven en toegelicht.

Financiële samenvatting

Het financiële beeld per programma is voor 2026 als volgt:

Programma 1: een voordelig saldo van € 83.000;

Programma 2: een voordelig saldo van € 60.000;

Programma 3: een nadelig saldo van € 576.000.

Per saldo een negatief resultaat van € 433.000 in de Bestuursrapportage 2026.

Het jaarrekeningresultaat 2026 is na verwerking van de 1e Begrotingswijziging 2026 en de Bestuursrapportage 2026, € 313.000 nadelig.

Omschrijving thema's		Begroting 2026 na wijzigingen	Mutaties BERAP 2026	Begroting 2026 na BERAP 2026
1	Dienstverlening en bestuur	15.667	348	16.015
2	Wonen, bedrijven en recreëren	14.260	1.703	15.963
3	Samenleven en participeren	25.680	1.495	27.175
Totaal lasten		*55.607*	*3.546*	*59.153*
1	Dienstverlening en bestuur	37.635	431	38.066
2	Wonen, bedrijven en recreëren	7.860	888	8.748
3	Samenleven en participeren	8.382	909	9.291
Totaal baten		*53.877*	*2.228*	*56.105*
Saldo baten en lasten (exclusief mutaties reserves)		**-1.730**	**-1.318**	**-3.048**
Toevoegingen aan reserves		2.168	1.009	3.177
Onttrekkingen aan reserves		4.018	1.894	5.912
Saldo mutatie reserves		**1.850**	**885**	**2.735**
Saldo na bestemming		**120**	**-433**	**-313**
Structureel saldo		*125*	*-364*	*-239*
Incidenteel saldo		*-5*	*-69*	*-74*

Programma 1: Dienstverlening en bestuur

Welke ontwikkelingen willen we realiseren (raadsprogramma)

Hieronder staan achtereenvolgens de ontwikkelingen vanuit het raadsprogramma die de continue aandacht hebben in deze raadsperiode.

Thema bestuur

We werken samen met de raad, het college en de ambtelijke organisatie aan een gemeente die onze inwoners goed van dienst is. Vanuit vertrouwen gaat de raad op een constructieve manier te werk, voert met elkaar de dialoog op steeds meer strategische onderwerpen om vanuit die dialoog de juiste besluiten te nemen. De afstand tussen gemeente en inwoners is klein en laagdrempelig door middel van een open en mensgerichte bestuurscultuur. We zorgen voor transparantie en open informatievoorziening en we nemen inwoners en bedrijven vroeg in het traject mee en vragen actief om participatie, we verwerken feedback en geven duidelijkheid. Daar waar mogelijk zetten we in onze dienstverlening nét dat stapje extra. Daarbij nemen we de volgende aandachtspunten uit het raadsprogramma in acht:

- Verbinding politiek – inwoners: De inwoners komen vaak alleen vraag- of voorval gestuurd in aanraking met de gemeente. In verkiezingstijd lukt het beter, en op andere manieren om met hen in contact te komen. In het raadsprogramma staat een aantal ideeën om belangstelling te wekken, en van daaruit verder te bouwen.
- Participatie van inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties: De rolverdeling tussen overheid en gemeenschap verandert en dat gebeurt al decennialang. Steeds meer inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties willen invloed hebben op en een bijdrage leveren aan de kwaliteit van hun fysieke of sociale leefomgeving. Dit vraagt ook om aanpassing in processen en werkwijzen van de gemeente.

Bestuurlijke en regionale samenwerking en de samenwerking met inwoners, instellingen en bedrijven vormen de basis voor de uitvoering van ons beleid. Dit is een belangrijke pijler van onze bestuurskracht waardoor we goed in staat zijn om te voldoen aan de opgaves waar de gemeente voor staat. We hebben een eigen identiteit en zijn zelfstandig. Dit klinkt door in onze stem in de samenwerkingsverbanden die we zijn aangegaan of nog aangaan.

Thema openbare orde en veiligheid

Door preventieve maatregelen en een handhaving zijn we een relatief veilige gemeente (70 misdrijven per 10.000 inwoners tegen een landelijk gemiddelde van 109 misdrijven per 10.000 inwoners (bron: Waarstaatjegemeente.nl)). Ook het gemeentebestuur kan op een veilige en integere wijze zijn functie uitoefenen. We werken samen met diverse veiligheidspartners en onze inwoners en we hebben daarbij zowel oog voor objectieve (cijfers) als subjectieve (gevoelsmatige) veiligheid. Daarbij willen we qua veiligheid de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Versterken van toezicht (intensiever monitoren) en handhaving (actief ingrijpen) met een focus op weren van vrachtverkeer uit de kernen, goed functioneren straatinrichting en aanpakken risicosituaties criminaliteit;
- Autoluw en verkeersveilig maken van de centra (zie programma 2);

- Aandacht voor de bewustwording van onze inwoners voor ondermijning en alert zijn op en voorkomen van de vele vormen van ondermijning en dit aanpakken waar mogelijk;
- Aanpak en preventie van vandalisme.

Thema algemene dekkingsmiddelen
De gemeente voert een gezond financieel beleid. Er is een goede balans tussen inkomsten en uitgaven en financiële voordelen zetten we in voor de gemeenschap. Daarbij zijn de financiële uitgangspunten benoemd in het raadsprogramma:

- Betere transparantie en keuzemogelijkheden in alle stukken van de P&C cyclus;
- In samenspraak met de raad, toevoegen van een infographic, begroting in één oogopslag, voor inzicht in de 'financiële gezondheid' van de gemeente en de meerjarige ontwikkeling daarvan.
- Hanteren van een gedegen en realistische begroting en bij raadsvoorstellen de financiële impact expliciet in beeld brengen, zodat de raad een keuze kan afzetten tegen het grotere geheel van de meerjarige begroting. Onderzoek naar de herziening van de huidige opzet van de gemeentelijke lasten en de verdeling tussen rioolrechten, afvalstoffenheffing en OZB.

Reguliere werkzaamheden en bestaand beleid
Uiteraard blijven we onze wettelijke taken, verantwoordelijkheden en vastgestelde beleidsplannen uitvoeren. Onder programma 1 zijn dat bijvoorbeeld deelnemen aan het intergemeentelijke Dommelstroom Interventie Team (DIT), Kwaliteitscontroles van onze persoons- en adresgegevens, het uitgeven van reisdocumenten en rijbewijzen en het tegengaan van fraude. Deze taken staan verder niet expliciet in de begroting benoemd, maar zijn wel financieel vertaald in deze begroting.

Financiën Programma 1

In de programmabegroting 2026 hebben wij aangegeven wat we binnen het programma Dienstverlening en bestuur willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. In de volgende tabel lichten we per onderdeel toe wat de actuele stand van zaken is.

Thema	Omschrijving	Begroting 2026 na wijzigingen	Mutaties BERAP 2026	Begroting 2026 na BERAP 2026
1.1	Bestuur	1.870	108	1.978
1.2	Samenwerking	505	65	570
1.3	Openbare orde en veiligheid	2.082	132	2.214
1.4	Burgerzaken	979	119	1.098
1.5	Algemene dekkingsmiddelen	87	-56	31
1.6	Overhead	10.023	-20	10.003
1.7	Overige baten en lasten	73	0	73
1.8	Vennootschapsbelasting	47	0	47
Totaal lasten		*15.666*	*348*	*16.014*
1.1	Bestuur	0	0	0
1.2	Samenwerking	152	0	152
1.3	Openbare orde en veiligheid	207	159	366
1.4	Burgerzaken	464	0	464
1.5	Algemene dekkingsmiddelen	36.804	202	37.006
1.6	Overhead	8	0	8
1.7	Overige baten en lasten	0	70	70
1.8	Vennootschapsbelasting	0	0	0
Totaal baten		*37.635*	*431*	*38.066*
Saldo baten en lasten programma 1		**21.969**	**83**	**22.052**
Toevoegingen aan reserves		2.075	0	2.075
Onttrekkingen aan reserves		3.121	0	3.121
Saldo mutatie reserves		**1.046**	**0**	**1.046**
Saldo na bestemming programma 1		**23.015**	**83**	**23.098**

Toelichting op de mutaties

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
1.0 Mutaties reserves programma 1				
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 1.0 Mutaties reserves programma 1				
1.1. Bestuur				
College B&W ***Actualisatie uittredingsvergoeding vanuit de APPA-regeling verplichting*** Naar aanleiding van de actualisatie van de uittredingsvergoeding vanuit de APPA-regeling voor voormalige politieke ambtsdragers blijkt de huidige voorziening niet toereikend. Daarom is een aanvullende incidentele dotatie aan de voorziening noodzakelijk.	I	100		-100
Overige mutaties < €25.000	I	8		-8
Totaal mutaties product 1.1 Bestuur		*108*		*-108*
1.2. Samenwerking				
Participatieverordening ***Uitvoeringskosten participatieverordening*** Conform de eerdere besluitvorming over de Participatieverordening zijn de uitvoeringskosten inmiddels uitgewerkt in een meerjarig implementatieplan. Voor de uitvoering, begeleiding en coördinatie van de implementatie in 2026 is een aanvullend incidenteel budget van € 65.000 nodig. In dit bedrag zijn tevens de kosten opgenomen voor een onderzoek naar de structurele invoering van een Kinderraad.	I	65		-65
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 1.2 Samenwerking		*65*		*-65*
1.3 Openbare orde en veiligheid				
Brandkranen en brandputten ***Subsidie bluswatervoorziening*** Voor de uitvoering van maatregelen aan de bluswatervoorzieningen is een subsidie van € 65.000 beschikbaar. De subsidie en de daarmee samenhangende uitgaven worden budgettair neutraal verwerkt. Hierdoor ontstaat geen effect op het begrotingsresultaat.	I	65	65	
RIEC-middelen (Regionale Informatie- en Expertise Centra) De gemeente Heeze-Leende treedt op als budgethouder en is verantwoordelijk voor de facturering, financiële afhandeling en verantwoording richting het 'Regionale informatie- en expertise centra' (RIEC). Omdat de ontvangen middelen volledig worden ingezet voor deze activiteiten, heeft dit geen effect op het begrotingssaldo van de gemeente (budgettair neutraal)	I	94	94	
Kapitaallasten Door actualisering van de kapitaallasten op basis van de voortgang en realisatie van de investeringskredieten ontstaat een voordelig effect.	S	-39		39
Overige mutaties < €25.000	I	-1		1
	S	13		-13
Totaal mutaties product 1.3 Openbare orde en veiligheid		*132*	*159*	*27*
1.4 Burgerzaken				
Verkiezingen ***Verkiezingsvoorzieningen en inhuur*** De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in Heeze-Leende bedroeg 58,3% en lag daarmee boven het landelijk gemiddelde van 53,7%. Voor de komende gecombineerde verkiezingen van Provinciale Staten en Waterschappen staan wij voor diverse organisatorische en financiële opgaven. Het contract voor de huidige verkiezingsapplicatie loopt af en een nieuwe aanbesteding kan leiden tot hogere kosten. Daarnaast wordt onderzocht of centraal tellen kan worden	I	74		-74

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
ingevoerd om, gezien de verwachte omvang van de verkiezingen, de kwaliteit van de uitslag te waarborgen en de uitvoering beheersbaar te houden. Verder zijn investeringen noodzakelijk in aanvullende stembussen en de vervanging van verouderde stemhokjes. Ook moet voor de wijk Engelse Tuin een nieuwe stemlocatie worden gevonden, omdat de huidige locatie niet langer beschikbaar is. Tot slot wordt voorgesteld tijdelijk een projectleider verkiezingen aan te stellen. Hiermee wordt de continuïteit van de verkiezingsorganisatie geborgd en de beperkte beschikbare ambtelijke capaciteit ontlast.				
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	31		-31
Overige mutaties < €25.000	S	14		-14
Totaal mutaties product 1.4 Burgerzaken		*119*		*-119*
1.5 Algemene dekkingsmiddelen				
Gemeentefonds In de raadsinformatiebrief over de meicirculaire 2026 is gecommuniceerd dat de gemeente voor 2026 € 54.000 aan extra middelen uit het gemeentefonds ontvangt.	S		54	54
Structureel is de begroting voor de Algemene Uitkering geactualiseerd op basis van de circulaire.	S		88	88
Bijstelling rentelasten en rentebaten De realisatie van de investeringskredieten voor 2026 loopt achter op de prognose. Hierdoor is het aantrekken van extra financiering(leningen) nog niet nodig. Bovendien ontvangen we een rentevergoeding vanuit het saldo schatkistbakieren.	S	-56	60	116
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 1.5 Algemene dekkingsmiddelen		*-56*	*202*	*258*
1.6 Overhead				
Personeel en organisatie ***Actualisatie Verzekeringen*** Uit de actualisatie van de verzekeringsportefeuille is gebleken dat het beschikbare budget structureel ontoereikend is om aan de financiële verplichtingen te voldoen. Om de verzekeringslasten volledig te kunnen dekken, is daarom een structurele ophoging van € 60.000 noodzakelijk.	S	60		-60
Duurzaam Meerjarig Onderhoudsplan Gebouwen Op basis van het vastgesteld Duurzaam Onderhoudsplan Gebouwen 2026-2030 zijn de onderhoudskosten geactualiseerd en dit leidt tot een nadeel van € 63.000.	S	63		-63
Bedrijfsvoering (via GRSA2) ***E-HRM-AFAS*** Meerkosten afrondingsfase voor de implementatie van het gebruik van digitale systemen en internettechnologie om processen van de afdeling "Personeel en Organisatie (HRM)" te ondersteunen, te automatiseren en te centraliseren. Hiervoor maken we gebruik van de applicatie E-HRM van AFAS.	I	140		-140
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	-269		269
Gemeentehuis ***Kapitaallasten*** *Door actualisering van de kapitaallasten op basis van de voortgang en realisatie van de investeringskredieten ontstaat een voordelig effect.*	S	-34		34

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
Overige mutaties < €25.000	I	20		-20
Totaal mutaties product 1.6 Overhead		*-20*		*20*
1.7 Overige baten en lasten				
Correctie BCF 2023 *De suppletie van de BCF voor 2023 is aangepast. Daaruit ontstaat een voordeel van € 70.000.* Overige mutaties < €25.000	I		70	70
Totaal mutaties product 1.7 Overige baten en lasten			*70*	*70*
Totaal structurele mutaties	*S*	*21*	*202*	*181*
Totaal incidentele mutaties	*I*	*327*	*229*	*-98*
Totaal afwijkingen programma 1		**348**	**431**	**83**

1.1 Bestuur

Wat willen we bereiken?

Een verrassende en klantvriendelijke dienstverlening

Wat gaan we ervoor doen?

Inzet van de podcastserie om de inwoners meer duidelijkheid te geven waar de gemeente voor staat en wat die kan betekenen voor hen.

We continueren de podcastserie als onderdeel van onze proactieve communicatie met inwoners. De serie biedt ruimte om actuele onderwerpen te duiden én inwoners een stem te geven. Daarbij werken we van buiten naar binnen: inwoners delen hun ervaringen en opvattingen, waarna een vakambtenaar hierop reageert. Deze formule blijkt succesvol.

De betrokkenheid van inwoners bij onze socialmediakanalen, waaronder de podcasts, is hoog. Uit de resultaten blijkt dat onze content goed wordt bekeken en beluisterd. Dit laat zien dat zowel de onderwerpen als de gekozen vorm aansluiten bij de informatiebehoefte en belevingswereld van inwoners.
Podcasts presteren vooral sterk wanneer zij verdieping bieden, inspelen op onderwerpen die inwoners raken en bijdragen aan een duurzame relatie met de luisteraar. Daarnaast geldt dat een consistente reeks afleveringen leidt tot een groeiend bereik. Continuïteit en een regelmatig aanbod van nieuwe onderwerpen zijn daarom belangrijke succesfactoren.

De podcastserie van Heeze-Leende sluit aan bij onze communicatiestrategie om inwoners actief te betrekken, te informeren en context te bieden bij actuele ontwikkelingen in de gemeente.

Status maatregel

Toelichting status

Sinds 2023 bereiken we gemiddeld 100 tot 150 unieke luisteraars per aflevering. Het totaal aantal downloads nadert de 10.000 en het aantal unieke luisteraars is inmiddels gestegen tot ruim 3.500.

Professionalisering Burgerzaken

Wij investeren in een stevige basis van betrouwbare processen, goede gegevenshuishouding en toegankelijke dienstverlening. Zo kunnen inwoners rekenen op tijdige en zorgvuldige ondersteuning.

Status maatregel

Toelichting status

In 2026 wordt verder gebouwd aan een solide basis voor de dienstverlening binnen Team Publieke Dienstverlening. Sinds april 2026 is de formatie van de frontoffice volledig bezet, waardoor sprake is van een stabiele personele bezetting. Om deze basis verder te versterken wordt geïnvesteerd in opleiding, coaching en kennisontwikkeling, zodat medewerkers op een vergelijkbaar kwaliteitsniveau kunnen functioneren en inwoners op een consistente wijze worden geholpen.

Daarnaast wordt gewerkt aan een capaciteitsplanning waarin inzichtelijk wordt gemaakt welke werkzaamheden binnen de afdeling worden uitgevoerd en hoe deze zo effectief mogelijk kunnen worden verdeeld. Dit draagt bij aan meer structuur, een betere taakverdeling en meer mogelijkheden om te sturen op kwaliteit, capaciteit en continuïteit.

Binnen de backoffice blijft de invulling van de vacature voor senior medewerker Burgerzaken een aandachtspunt. Ondanks verschillende wervingsinspanningen is deze functie nog niet ingevuld. In september 2026 start de nieuwe teamcoördinator Publieke Dienstverlening. Hoewel deze over veel relevante kwaliteiten beschikt, zal aanvullende kennis en ervaring op het gebied van de senior taken binnen Burgerzaken nodig zijn. Om de continuïteit te waarborgen wordt hierbij gebruikgemaakt van coaching en begeleiding door een ingehuurde specialist.

Tegelijkertijd wordt een deel van de werkzaamheden verschoven van de backoffice naar de frontoffice. Hiermee ontstaat enerzijds meer ruimte binnen de backoffice voor specialistische werkzaamheden en wordt anderzijds een vorm van midoffice gecreëerd. Dit biedt medewerkers van de frontoffice extra ontwikkelmogelijkheden en draagt bij aan een betere spreiding van kennis en werkzaamheden binnen het team.

Samen met HR blijft actief gezocht worden naar een geschikte senior medewerker Burgerzaken. Met deze maatregelen werken we stapsgewijs aan het realiseren van een stevige organisatorische basis, betrouwbare processen en een dienstverlening waarop inwoners kunnen vertrouwen.

Begrijpelijke taal

Het doel van dit project is om op een duidelijke en begrijpelijke manier te communiceren met inwoners en andere belanghebbenden uit onze gemeenten. Dit zodat iedereen, ongeacht achtergrond, opleidingsniveau of leesvaardigheid, onze informatie gemakkelijk kan begrijpen en toepassen. Om dit te kunnen bereiken worden medewerkers hierop getraind. We besteden hier in 2026 doorlopend aandacht aan.

Status maatregel

Toelichting status

De projectopdracht voor begrijpelijke taal wordt herzien en afgestemd op de financiële mogelijkheden van de deelnemende gemeenten en de GRS A2. Concreet betekent dit dat er een versoberde aanpak zal worden voorgeteld die zich meer richt op aanpassen van sjablonen e.d. ipv het breed trainen van medewerkers.

Kwaliteitseisen voor de basisregistratie personen

We voldoen aan de landelijke kwaliteitseisen voor de basisregistratie personen die worden gesteld door het ministerie van Binnenlandse zaken en koninkrijksrelaties. Dit wordt jaarlijks gemeten in de zelfevaluatie. Gedurende het jaar geven we hier doorlopend aandacht aan.

Status maatregel

Toelichting status

Op 1 juni 2026 is de circulaire gekwalificeerd personeel in het aanvraag en uitgifteproces van paspoorten en identiteitskaarten door de minister formeel vastgesteld. Deze circulaire met de startkwalificaties geeft concrete invulling aan artikel 1.7 van het Paspoortbesluit, waarin staat dat medewerkers die betrokken zijn bij het reisdocumentenproces aantoonbaar gekwalificeerd moeten zijn. De circulaire legt hiermee de verantwoordelijkheid bij de gemeenten om actief te sturen op vakbekwaamheid én de aantoonbaarheid daarvan. Wij zullen inzichtelijk gaan maken wat dit betekent voor de betrokken medewerkers. Verwacht wordt dat hiervoor opleidingsbudget vrijgemaakt moet worden.

Meten is weten

In Q2 is een plan klaar om structureel onze dienstverlening te meten en te kunnen benchmarken.

Status maatregel

Toelichting status

Eind 2025 is de adviseur dienstverlening uit dienst getreden. Als gevolg hiervan is nog geen uitvoering gegeven aan deze doelstelling. De vacature voor deze functie is inmiddels opengesteld. Naar verwachting zal de nieuw aan te stellen adviseur dienstverlening in het derde kwartaal aan de slag gaan met de verdere uitwerking en realisatie van deze doelstelling.

Vervolg invoering WMEBV

De wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) regelt dat burgers en bedrijven hun zaken die ze met de overheid moeten doen digitaal kunnen afhandelen. In vervolg op het wettelijk deel waaraan we per januari 2026 moesten voldoen, ronden we in 2026 het project af met dat deel dat voor 2027 klaar moet zijn. Dan bepalen we ook het vervolgtraject (Q4).

Status maatregel

Toelichting status

Op 09-03-2026 is het raadvoorstel hierover aangenomen en vastgesteld. Hiermee is het project afgerond.

Wat willen we bereiken?

Verbinding politiek en inwoners

Wat gaan we ervoor doen?

De ideeën uit het raadsprogramma samen met de raad verder uitdiepen en een aantal daarvan in de praktijk brengen

Status maatregel

Wat willen we bereiken?

De raad faciliteren om zijn kader stellende en controlerende rol uit te voeren

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren van het raadsprogramma en het college uitvoeringsprogramma zoals opgenomen in de meerjarige begroting.

In 2026 ronden we nog een aantal werkzaamheden uit het raadsprogramma af. Ook gaan we op basis van het nieuwe raadsprogramma of coalitieprogramma 2026-2030, aan de slag om dit te vertalen in projecten en activiteiten/maatregelen die we vervolgens weer laten landen in onze Planning & Control producten.

Status maatregel

Toelichting status

Het raadsakkoord is vertaald in de meerjarenbegroting 2027-2030.

Taskforce Kleine Griffies

Gerichte aanbevelingen van de Taskforce Kleine Griffies wat een samenwerkingsverband is van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, worden opgepakt en nader uitgewerkt in 2025.

Status maatregel

1.2 Samenwerking

Wat willen we bereiken?

Samen met inwoners,bedrijven en maatschappelijke organisaties de gemeente en de gemeenschap vormgeven.

Daarbij zijn communicatie, participatie en verbinding belangrijke thema's

Wat gaan we ervoor doen?

Participatie als vast onderdeel toevoegen aan processen en werkwijzen. Hiervoor voldoende tijd reserveren om inwoners te kunnen betrekken en de terugkoppeling naar de inwoners en andere partijen te regelen.

Ingevolg het opstellen van het plan van aanpak inzake participatie, de ambities, de visie en de participatieverordening, volgt in 2026 het implementatie-/uitvoeringsplan dat daaruit voortvloeit. In Q2 2026 starten we met het stapsgewijs implementeren van de nieuwe werkwijzen en de daarbij behorende processen.

Het uitvoeringsplan weerspiegelt de conclusies uit de gesprekken met inwoners en organisaties die in najaar 2025 hebben plaatsgevonden. In 2026 wordt een nieuwe werkwijze van kracht voor de ambtelijke organisatie richting de inwoners. Daarbij staat samenwerking en betrokkenheid bij voorbereiding, uitvoering en evaluatie van projecten centraal. Het is ontwikkelen van goed werkende participatie gaat gepaard met leren, trainen, evalueren en bespreken. Met als doel samen de beste resultaten voor Heeze-Leende realiseren.

Status maatregel

Wat willen we bereiken?

Versterken sturing op samenwerking

Wat gaan we ervoor doen?

Acteren op nieuwe taken voor de de komende jaren.

Daarbij nemen we als uitgangspunt de behoeftes van onze inwoners, de bestuurlijke ambities uit het raadsprogramma, de bestuurlijke visie 2030 en de Omgevingsvisie 2040, dit alles voor zover daar de benodigde middelen voor beschikbaar zijn.

Status maatregel

Toelichting status

Lopende dit jaar 2026 is uit de financiële situatie van de gemeente naar voren gekomen dat we moeten zoeken naar ombuigingen om de begroting van 2027 sluitend te krijgen. Ook is een nieuw raadsakkoord opgesteld waarin duidelijk is opgenomen dat we de ambities in relatie moeten zien met beschikbare capaciteit en financiën. In de laatste maanden van 2026 willen we samen met raad en inwoners onderzoeken wat voor gemeente Heeze-Leende wil en kan zijn. Dit toekomstbeeld met bijbehorend afwegingskader zorgt voor focus op wat we de komende jaren gaan doen én laten.

Anticiperen en inzicht op de ontwikkelingen in de regio door strategisch te acteren in samenwerkingen.

Conform het raadsbesluit van 20 oktober 2025 'vanuit lokaal perspectief anticiperen op de regionale schaalsprong' en conform het nieuw op te stellen raadsprogramma of coalitieprogramma, zetten we de benodigde strategische acties uit, binnen de gemeente en in onze diverse samenwerkingen.

Status maatregel

Toelichting status

Gezien in 2026 een nieuw raadsakkoord is vastgesteld en gezien de financiële situatie van de gemeente Heeze-Leende én de bestuurlijke wens een zelfstandige gemeente te blijven, stellen we eind 2026 / begin 2027 samen met raad een visie voor Heeze-Leende met toetsingskader op. Hieruit zal ook logisch volgen welke samenwerkingsverbanden strategisch bijdragen aan onze ambities. In deze samenwerkingsverbanden zetten we dan de benodigde strategische acties uit conform uw raadsakkoord.

Acteren op de schaalsprong die gaande is binnen de Metropoolregio Eindhoven

Hierbij oog houden voor de brede welvaart door de benodigde basisvoorzieningen op peil te houden. Dit conform het raadsbesluit van 20 oktober 2025.

Status maatregel

1.3 Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Waardering van de openbare orde en veiligheid door de inwoners van de gemeente

De waardering van de subjectieveveiligheid door de inwoners van onze gemeente (gevoelsmatige veiligheid) en de objectieve veiligheid (harde cijfers) minimaal op hetzelfde niveau houden en waar mogelijk verbeteren.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026

- Aandacht geven aan de bewustwording van onze inwoners voor ondermijning/georganiseerde criminaliteit, sociale veiligheid, leefbaarheid en digitale veiligheid via communicatie.
- Aanpak en preventie van vandalisme door meer voorlichting en intensiever toezicht.
- Objectieve en subjectieve veiligheid jaarlijks monitoren.
- Het toepassen van het instrument gebiedsontzeggingen.
- Het toepassen van exploitatievergunningen voor vakantieparken
- Het in voorkomende gevallen inzetten van de Wet Damocles en, waar nodig, gebruik maken van de Wet Victoria ter herstel van de openbare orde en de veiligheid in de getroffen buurt.
- Deelname aan de Lokale Stuurtafel Ondermijning (LSO), een gezamenlijk overleg van gemeente, politie, OM en andere partijen om beleid en acties tegen ondermijnende criminaliteit af te stemmen.
- Het Dommelstroom Interventie Team (DIT) inzetten om casussen rondom ondermijning en georganiseerde criminaliteit te onderzoeken.
- Stimuleren van de meldingsbereidheid van inwoners zodat signalen van ondermijning sneller worden opgepakt.
- BOA’s een duidelijke rol geven in de aanpak van ondermijning en ervoor zorgen dat wijkagenten zichtbaar aanwezig zijn in de wijken.
- Organiseren van jaarlijkse voorlichtingsbijeenkomsten om inwoners en ondernemers te leren signalen van ondermijning te herkennen en te melden.

Status maatregel

Toelichting status

Maatregelen zijn structureel ingebed in de reguliere werkzaamheden en worden doorlopend uitgevoerd en waar nodig bijgesteld op basis van actuele ontwikkelingen en signalen.

1.4 Burgerzaken

Wat willen we bereiken?

Inwoners kunnen hun stem uitbrengen.

Wat gaan we ervoor doen?

Verkiezingen

Op 18 maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Samen met de maatschappelijke partners zetten we in op een zo hoog mogelijke opkomst met als doel om in de top 3 opkomstpercentage van onze provincie uit te komen.

Status maatregel

Toelichting status

De opkomst bij de gemeenteraadsverkiezingen in Heeze-Leende bedroeg 58,3% en lag daarmee boven het landelijk gemiddelde van 53,7%. Voor de komende gecombineerde verkiezingen van Provinciale Staten en Waterschappen staan wij voor diverse organisatorische en financiële opgaven.

Het contract voor de huidige verkiezingsapplicatie loopt af en een nieuwe aanbesteding kan leiden tot hogere kosten. Daarnaast wordt onderzocht of centraal tellen kan worden ingevoerd om, gezien de verwachte omvang van de verkiezingen, de kwaliteit van de uitslag te waarborgen en de uitvoering beheersbaar te houden.

Verder zijn investeringen noodzakelijk in aanvullende stembussen en de vervanging van verouderde stemhokjes. Ook moet voor de wijk Engelse Tuin een nieuwe stemlocatie worden gevonden, omdat de huidige locatie niet langer beschikbaar is.

Tot slot wordt voorgesteld tijdelijk een projectleider verkiezingen aan te stellen. Hiermee wordt de continuïteit van de verkiezingsorganisatie geborgd en de beperkte beschikbare ambtelijke capaciteit ontlast.

1.5 Algemene dekkingsmiddelen

Wat willen we bereiken?

Een financieel gezonde gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

Aanbieden van een sluitende Meerjarenbegroting

De gemeentelijke organisatie biedt, jaarlijks, een begroting aan die minimaal het eerste begrotingsjaar reëel en structureel sluitend of, als dit niet lukt, het laatste begrotingsjaar.

Status maatregel

Toelichting status

De Meerjarenbegroting 2026 - 2029 is sluitend voor 2026, het eerste jaar. Voor de toekomst, vanaf 2027 en later voorzien we de noodzaak om bezuinigingen door te voeren om ook toekomstig aan uw raad een sluitende begroting te kunnen aanbieden.

Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen is een belangrijk financieel kengetal dat aangeeft in hoeverre een organisatie, zoals een gemeente, calamiteiten of onverwachte financiële tegenvallers kan opvangen, zonder dat het beleid gewijzigd dient te worden. We streven naar een ratio van minimaal 1,5.

Een weerstandsratio van 1,5 geldt als uitstekend voor een gemeente.

Anders geformuleerd heeft een gemeente met een ratio van 1,5 of hoger een zeer sterke financiële positie.

Status maatregel

Wat willen we bereiken?

Professionalisering

Wat gaan we ervoor doen?

Onderzoeken hoe we de planning & control documenten kunnen verbeteren.

In samenspraak met GRSA2 en (een afvaardiging van) de raad (auditcommissie) onderzoeken hoe we de planning & control documenten verder kunnen verbeteren. We kijken daarbij onder andere naar aspecten als transparantie, keuzemogelijkheden en financiële impact. Tevens wordt de bedrijfsvoering om te komen tot planning & control producten geprofessionaliseerd.

Status maatregel

Toelichting status

Het Spoorboekje voor 2026 is geactualiseerd is en kan structureel gebruikt worden voor de planning van de P&C-producten. Ook is de wens van de raad geïnventariseerd hoe we de planning- & control producten verbeteren kunnen. Uw raad heeft hiervoor middelen beschikbaar gesteld en de uitvoering van het project "Versterken Uitvoeringskracht"(voorheen:' Basis op Orde") is gestart. De eerste stappen zijn zichtbaar door tijdig een jaarrekening 2025 aan te bieden (inclusief een goedkeurend accountantsverslag) aan uw raad, inclusief een Kaderbrief 2027 voor de Begroting 2027 - 2030. Bovendien is een intensief bezuinigingstraject gestart om, structureel, een (financieel) sluitende begroting vanaf 2027 te kunnen aanbieden aan uw raad.

Programma 2: Wonen, bedrijven en recreëren

Welke ontwikkelingen willen we realiseren (raadsprogramma)

Hieronder staan achtereenvolgens de ontwikkelingen vanuit het raadsprogramma die de continue aandacht hebben in deze raadsperiode in gemeente Heeze-Leende.

Thema wonen en bouwen

Binnen gemeente Heeze-Leende is een grote behoefte aan woningen voor starters, singles/alleenstaanden en senioren vanuit Heeze-Leende. Heeze-Leende levert een beperkte bijdrage aan het invullen van de woningbehoefte voor nieuwkomers n.a.v. de schaalsprong van Brainport Eindhoven. Uitdaging is om een balans te vinden tussen het realiseren van nieuwe woningen én het behouden van de dorpse karakters.

Daarbij willen we op het gebied van wonen de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Voldoende passende en betaalbare woningen;
- Ruimte bieden aan beperkte groei van het aantal woningen in Heeze, Leende, Sterksel en Leenderstrijp door inbreiding;
- Kleinschalige uitbreiding van de bebouwde kom in de kernen is bespreekbaar, indien nodig voor autonome groei en onder voorwaarden van het behoud van dorpse karakter en centrumbinding;
- Actief sturen op doelgroepgerichte bouw om de doelstelling te behalen zoals beschreven in de Woonvisie 2020-2025, met name ten behoeve van senioren en starters met wortels in Heeze-Leende en specifieke aandacht voor zorgwoningen;
- Een actieve rol van de gemeente wat betreft grondverwerving en woningbouw.

Thema openbare ruimte

We vinden leefbare kernen in onze gemeente belangrijk. Het moet ‘fijn wonen’ zijn met voldoende voorzieningen in gemeente Heeze-Leende voor alle doelgroepen. Belangrijk daarvoor is dat we het doorgaand verkeer zoveel als mogelijk ontmoedigen uit alle kernen en dat we ons meer richten op vervoer per fiets en openbaar vervoer.

Daarbij willen we qua mobiliteit en leefbare kernen de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Versterken van het netwerk, kwaliteit en veiligheid van fiets- en wandelpaden, met het oog op de recreatiefunctie van gemeente Heeze-Leende in de regio. Meer richten op vervoer per fiets en openbaar vervoer. Realiseren tracé randweg – Poortmannen (o.a. door realiseren van de financiële middelen hiervoor) als tussentijdse doelstelling voor het realiseren van de voorgenomen Centrale As tot aan de Somerenseweg en een toekomstige oplossing voor de verkeersontlasting van de dorpskern Leende;
- Aansluiten op regionale (snel)fietstracé 's: doorfietsroutes tussen onze kernen de regio;
- Voldoende financiën en duidelijke planning voor onderhoud wegen, trottoirs en wandel- en fietspaden, op korte en lange termijn;
- Beleid en plannen voor een goede ontsluiting voor de fiets van kernen onderling en naar omliggende gemeentes;
- Vastleggen van cultuurhistorische elementen, beeldbepalende objecten en waardevolle dorpsgezichten en hiermee controle krijgen over het behoud en instandhouding ervan;
- Centra autoluwer en verkeersveiliger maken (fietser en voetganger centraal);
- Samenhang, uitstraling, behoud historische en beeldbepalende elementen, elke kern is uniek;
- Groen in de centra en wijken – duidelijke plek groenstructuur in omgevingsvisie en -plan (incl. financiën);

Het klimaat eist dat we aan de slag gaan met duurzaamheid. Wij dragen daaraan bij door initiatieven te ondersteunen en aan te dragen en werken samen met de regio. Het veranderende klimaat vereist dat we een aanpak ontwikkelen voor risicoplekken ten aanzien van wateroverlast en dat we waterberging realiseren in samenwerking met waterschap.

Vanuit het klimaatakkoord hebben wij de verantwoordelijkheid om de uitstoot van koolstofdioxide (CO2) te verlagen door energie te besparen, alle woningen en bedrijfspanden aardgas loos te maken en duurzame energie op te wekken. In de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES 1.0) zijn hiervoor doelstellingen opgenomen. Samen met 20 andere gemeenten, de Provincie en de Waterschappen dragen wij de verantwoordelijkheid om gezamenlijk de doelstellingen van RES 1.0 te gaan halen.

Daarbij willen we qua klimaatverandering en energietransitie de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Focus leggen op gedragsverandering, besparen, isoleren en verduurzamen eigen energieopwekking inwoners en bedrijven, met extra aandacht voor inwoners met een laag inkomen en mensen in beperkt geïsoleerde huizen (o.a. in afstemming met woningcorporaties);
- We richten ons eerst maximaal op 'Zon op Dak' en houden alternatieve vormen van duurzame opwekking ook in beeld;
- Actualiseren duurzaamheidsbeleid waarin ook concrete doelstellingen worden opgenomen voor de energietransitie met betrekking tot besparing;
- Maak de voorgenomen ambities en doelstellingen op termijn veel explicieter en meetbaarder.
- Klimaatadaptatie: aanpak risicoplekken wateroverlast/ realiseren waterberging in samenwerking met waterschap;
- Invulling geven aan de verantwoordelijkheden die volgen uit de energietransitie in het algemeen en de afspraken in de RES 1.0.

Thema milieu
Voor het verder verduurzamen van de voedselproductie, inpassen van klimaatadaptatie en opwekken van duurzame energie en het versterken van de biodiversiteit zijn we aangewezen op ons buitengebied. Al deze aspecten vragen om een samenhangende gebiedsgerichte benadering van onder meer landbouw, natuur, milieu, kwaliteit van leefomgeving en water.

Daarbij willen we qua transitie van het landelijk gebied de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:
- Inzetten op een integraal en lange termijnperspectief rondom verduurzamen voedselproductie, inpassen klimaatadaptatie, opwek duurzame energie, versterken van biodiversiteit en economische kracht in het landelijk gebied. Ga en blijf met de bewoners van het buiten gebied (clusters) in gesprek. Er zit veel expertise bij hen en andere betrokkenen, maak daar maximaal gebruik van;
- Sturen op balans tussen het groene karakter (natuur en landschap) en functies zoals wonen, werken (waaronder landbouw) en recreatie;
- Strategisch omgaan met vrijkomende erven en toekomstige invulling daarvan. Met benutting voor het toetsingskader voor initiatieven toekomstbestendige landbouwlocaties borgen.

Thema economische zaken
Een vitale economie zorgt voor een vitale gemeenschap. Bedrijvigheid en recreatie zorgen voor werkgelegenheid, inkomsten en levendige dorpskernen.

Daarbij willen we qua lokale economie de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Aantrekkelijk houden van onze kernen = voldoende gevarieerd winkel- & horeca-aanbod;
- Zorgen voor een bedrijvenprogrammering bedrijventerreinen (incl. Poort 43), passend binnen de ambities, structuur en cultuur van Heeze-Leende en aansluitend bij de regionale strategie;
- Onderzoeken of – en in welke mate nieuwe economische dragers in het buitengebied mogelijk- en/of wenselijk zijn;
- Realiseren bedrijfsverzamelgebouwen voor kleine ondernemers (startups);
- Verbeteren van het aanzien van de dorpsentrees (waaronder als eerste de aankleding van rotondes);
- Inzetten op natuur gerelateerde recreatie en toerisme als primaire driver voor de lokale economie, met een aansluiting van de middenstand in de kernen (bijvoorbeeld horeca);
- Stimuleren van samenwerkingsverbanden tussen de ondernemers.

Reguliere werkzaamheden en bestaand beleid
Uiteraard blijven we onze wettelijke taken, verantwoordelijkheden en vastgestelde beleidsplannen uitvoeren. Onder programma 2 zijn dat bijvoorbeeld de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoeringsprogramma Vergunningen, Toezicht & Handhaving, het uitvoeren van onderhoud aan wegen, civiele kunstwerken en verlichting, de aanleg van invalideparkeerplaatsen en verkeersmaatregelen, uitvoering geven aan het groenstructuurplan, vervangen en verduurzamen (LED) van armaturen en masten, deelnemen aan regionale overleggen en samenwerken in de regio wat betreft het vitaal buitengebied, het onderhouden en ontwikkelen van natuur gerelateerde beleving voor toeristen en recreanten, het bezoeken en controleren van het bestaande toeristische areaal, voldoen aan de leveringsafspraken met De Groote Heide. Deze taken staan verder niet expliciet in de begroting benoemd, maar zijn wel financieel vertaald in deze begroting.

Financiën Programma 2

In de programmabegroting 2026 hebben wij aangegeven wat we binnen het programma Wonen, bedrijven en recreëren willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. In de volgende tabel lichten we per onderdeel toe wat de actuele stand van zaken is.

Thema	Omschrijving	Begroting 2026 na wijzigingen	Mutaties BERAP 2026	Begroting 2026 na BERAP 2026
2.1	Wonen en bouwen	2.916	-92	2.824
2.2	Openbare ruimte	4.466	1.439	5.905
2.3	Ruimtelijke ordening	920	186	1.106
2.4	Milieu	1.209	136	1.345
2.5	Afval	1.770	0	1.770
2.6	Water	2.150	-4	2.146
2.7	Economische zaken	364	10	374
2.8	Recreatie en toerisme	466	28	494
Totaal lasten		*14.261*	*1.703*	*15.964*
2.1	Wonen en bouwen	1.209	707	1.916
2.2	Openbare ruimte	176	0	176
2.3	Ruimtelijke ordening	384	73	457
2.4	Milieu	565	108	673
2.5	Afval	2.254	0	2.254
2.6	Water	2.753	0	2.753
2.7	Economische zaken	36	0	36
2.8	Recreatie en toerisme	484	0	484
Totaal baten		*7.861*	*888*	*8.749*
Saldo baten en lasten programma 2		**-6.400**	**-815**	**-7.215**
Toevoegingen aan reserves		0	1.009	1009
Onttrekkingen aan reserves		530	1884	2414
Saldo mutatie reserves		**530**	**875**	**1.405**
Saldo na bestemming programma 2		**-5.870**	**60**	**-5.810**

Toelichting op de mutaties

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
2.0 Mutaties reserves programma 2				
Reserve woningbouw	I	609		-609
Reserve Totaaloplossing verkeersproblematiek	I		400	400
Reserve MRE-bijdrage randweg	I	400	1.484	1.084
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 2.0 Mutaties reserves programma 2		*1.009*	*1.884*	*875*
2.1 Wonen en bouwen				
Bouw-, woning- en welstandstoezicht				
Digitalisering bouwvergunningen Door extra inzet van eigen personeel, archiefopschoning en een lager digitaliseringsvolume vallen de kosten € 150.000 lager uit dan begroot. Bovendien hebben AI-ontwikkelingen in de scanmarkt geleid tot efficiënter scannen en aanvullende kostenbesparingen.	I	-150		150
Realisatiestimulans De Realisatiestimulans is een specifieke uitkering (Spuk) voor gemeenten. Via deze uitkering steunt het Rijk gemeenten bij het realiseren van betaalbare woningen binnen de gemeente. Gemeenten ontvangen een bijdrage van € 7.000 voor iedere betaalbare woning waarvan de bouw is gestart. Uitgaande van de verwachting dat in 2026 de bouw van 87 betaalbare woningen wordt gestart, is de geprognosticeerde bijdrage voor 2026 € 609.000. De bijdrage wordt via de reserve woningbouw gefinancierd en is daarom budgettair neutraal.	I		609	609
Woningbouwprojecten Voor de uitvoering van woningbouwprojecten hebben we een budget opgenomen van € 75.000. Voor hetzelfde bedrag ontvangen we van de provincie een subsidie.	I	75	75	
Overige mutaties < €25.000	S	-13		13
	I	-4	23	27
Totaal mutaties product 2.1 Wonen en bouwen		*-92*	*707*	*799*
2.2 Openbare ruimte				
Korte Termijn Maatregelen MRE Aan de MRE wordt conform eerdere besluitvorming een bijdrage verstrekt voor de uitvoering van de Korte Termijn Maatregelen (KTM 1 en 2). Deze bijdrages worden gedekt door te beschikken over de Reserve MRE-bijdrage Randweg (zie ook thema 2.0 Mutaties reserves programma 2).	I	1.500		-1.500
Kapitaallasten De realisatie van de investeringen lopen achter op de planning. Daarom ontstaat er een structureel voordeel op de kapitaallasten.	S	-129		129
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	51		-51
Overige mutaties < €25.000	S	17		-17
Totaal mutaties product 2.2 Openbare ruimte		*1.439*		*-1.439*
2.3 Ruimtelijke ordening				
Subsidie Gebieds-Gerichte-Aanpak GGA In 2026 hebben we een provinciale subsidie ontvangen voor de uitvoering van projecten in het kader van Gebieds- Gerichte-Aanpak (GGA). De ontvangen subsidie wordt deels aangewend voor de inhuur van een projectleider bij advisering ruimtelijke ordening. Het restant leidt tot een incidenteel voordeel.	I	13	73	60

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	173		-173
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 2.3 Ruimtelijke ordening		*186*	*73*	*-113*
2.4 Milieu				
Bodemtaken Het budget voor de uitbesteding van bodemtaken aan de ODZOB is op basis de realisatie in 2025 en voorgaande jaren structureel met € 30.000 verhoogd.	S	30		-30
Vergroening schoolpleinen Vergroening van schoolpleinen in Heeze-Leende sluit direct aan bij provinciale en lokale initiatieven om versteende buitenruimtes om te vormen tot gezonde, klimaatbestendige speel- en leeromgevingen. De kosten van het project worden gedekt door een bijdrage van het goede doel Jantje Beton.	I	60	60	
CDOKE Op basis van het uitvoeringsplan duurzaamheid 2026 is het budget 2026 geactualiseerd. De extra lasten worden gedekt uit uit het restant van de CDOKE-middelen 2025	I	48	48	
Overige mutaties < €25.000	S	-2		2
Totaal mutaties product 2.4 Milieu		*136*	*108*	*-28*
2.5 Afval				
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 2.5 Afval				
2.6 Water				
Overige mutaties < €25.000	S	-4		4
Totaal mutaties product 2.6 Water		*-4*		*4*
2.7 Economische zaken				
Overige mutaties < €25.000	S	10		-10
Totaal mutaties product 2.7 Economische zaken		*10*		*-10*
2.8 Recreatie en toerisme				
Overige mutaties < €25.000	I	7		-7
	S	21		-21
Totaal mutaties product 2.8 Recreatie en toerisme		*28*		*-28*
Totaal structurele mutaties	*S*	*-70*		*70*
Totaal incidentele mutaties	*I*	*2.782*	*2.772*	*-10*
Totaal afwijkingen programma 2		**2.712**	**2.772**	**60**

2.1 Wonen en bouwen

Wat willen we bereiken?

Voldoende passende woningen in alle kernen voor de autonome groei en met behoud van het dorpse karakter en centrumverbinding.

Wat gaan we ervoor doen?

Woningbouwstrategie in uitvoering nemen

Nu er een woningbouwstrategie is vastgesteld en er een Woondeal gesloten is, geven we verder uitvoering aan de lopende woningbouwprojecten. Nieuwe woningbouwprojecten toetsen we aan deze woningbouwstrategie en de Woondeal waarin is opgenomen dat 2/3 van de woningen in het betaalbaar moeten zijn.

We streven hierbij naar realisatie van circa 60 woningen per jaar maar het tempo wordt bepaald door initiatiefnemers en is ook afhankelijk van (bezwaren)procedures.

De voortgang kan continu worden gevolgd op onze woningbouwmonitor op onze website.

Status maatregel

Toelichting status

Alle nieuwe woningbouwprojecten toetsen we aan de woningbouwstrategie en de Woondeal waarin is opgenomen dat 2/3 van de woningen betaalbaar moeten zijn. In de huidige prognose verwachten we komende jaren rond de 100 woningen jaarlijks te bouwen.

We hebben tevens het Programma kostenverhaal en financiële bijdragen vastgesteld. Hierdoor wordt het mogelijk om de regie te voeren over hoe de kosten van ruimtelijke ontwikkelingen eerlijk en transparant worden verdeeld en om de publieke voorzieningen die nodig zijn bij nieuwe bouwprojecten ook daadwerkelijk te kunnen realiseren. Tevens wordt hiermee de betaalbare woningbouw gestimuleerd en wordt daarmee een evenwichtige verdeling van de woningvoorraad verkregen.

Beter benutten van de bestaande woningvoorraad

Naast het vastgestelde splitsings- en pré-mantelzorgwoningbeleid onderzoeken we in 2026 de mogelijkheid voor hospitaverhuur en zogenaamde 'friendswoningen'.

Status maatregel

Toelichting status

We hebben de pilot woningsplitsing geëvalueerd en beëindigd en een nieuwe verruimde beleidsregel woningsplitsing vastgesteld. Naast dit splitsingsbeleid en het eerder vastgestelde pré-mantelzorgbeleid onderzoeken we op dit moment ook de mogelijkheden voor hospitaverhuur en zogenaamde 'friendswoningen'.

Actieve(re) rol in grondverwerving.

De afgelopen jaren zijn er diverse (strategische) aankopen gedaan zoals bijvoorbeeld de aankoop van de Rafaelschool.

De Omgevingswet, toenemende druk op de woningmarkt, veranderende regionale samenwerking en grondspeculatie vragen echter om herijking van ons gemeentelijk grondbeleid. Daarnaast is er behoefte aan duidelijkere kaders rondom strategische grondaankopen en gronduitgifte. We actualiseren daarom het bestaande grondbeleid, brengen het in lijn met nieuwe regelgeving en maatschappelijke ontwikkelingen en bieden richting voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. Hierin zullen onder andere de instrumenten van grondbeleid aan bod komen en zullen toetsingscriteria worden opgenomen voor strategische grondaankopen.

Indien de gemeente geen actieve rol heeft omdat grondeigenaren/ontwikkelaars zelf het bouwplan realiseren kunnen de kosten verhaald worden en kan een financiële bijdrage worden gevraagd voor de begeleiding van het plan, de verbetering van de fysieke leefomgeving en voor het bereiken van een evenwichtige samenstelling van de woningvoorraad.

Status maatregel

Toelichting status

Het gemeentelijk grondbeleid is aangepast en wordt in september aangeboden aan de gemeenteraad. Hierin gaan we uit van situationeel grondbeleid. Dit betekent dat per ontwikkeling bekeken wordt of er een actief, passief of een mengvorm wordt toegepast. Bij de keuze voor een passief grondbeleid, kunnen we met behulp van het Programma kostenverhaal en financiële bijdrage onze kosten verhalen.

2.2 Openbare ruimte

Wat willen we bereiken?

Beleid en plannen voor een goede ontsluiting voor de fiets van kernen onderling en naar omliggende gemeentes.

Wat gaan we ervoor doen?

Vervangen fietspaden Leenderweg tussen Heeze en Leende

Het vervangen van de fietspaden naast de Leenderweg staat al geruime tijd in de planning voor uitvoering. Belangrijkste reden voor het doorschuiven van de werkzaamheden is het afstemmingstraject met netbeheerders van NUTS-voorzieningen onder het fietspad. Dit traject vraagt veel tijd maar begin 2026 wordt dit traject afgerond. In 2026 wordt de elementenverharding van de fietspaden aan beide zijden van de weg alsnog vervangen. De financiële middelen zoals in de begroting opgenomen lijken vooralsnog toereikend om het werk af te kunnen ronden. Uitvoering van de werkzaamheden zal zijde voor zijde uitgevoerd worden om de overlast voor de fietser tijdens de werkzaamheden te beperken.

Status maatregel

Toelichting status

Het project "fietspaden Leenderweg" heeft inmiddels het inkoopproces gepasseerd. De voorbereidingen voor de uitvoering zijn gestart. September 2026 zal gestart worden met de uitvoering door de NUTS-bedrijven waarna aansluitend de civiele werkzaamheden starten. Het ziet ernaar uit dat oplevering van het project begin 2027 plaatsvindt.

Definitieve financiering voor de regionale fietsprojecten zoals opgenomen in het KTM2 en de A67 Restbudgetten.

We streven ernaar om in 2026 duidelijke afspraken te maken over de projectscope en financiering van de in het KTM2 en A67 restbudget benoemde fietsprojecten. Voor Heeze -Leende betreft het hierin de doortraproute incl. fietsroute Heeze-Aalst en de aanpassingen aan de fietsinfrastructuur op de Geldropseweg richting de aansluiting A67.

Status maatregel

Toelichting status

In 2026 zijn belangrijke stappen gezet voor de verdere ontwikkeling van de regionale fietsverbindingen. De F2-route is succesvol opgenomen in het KTM2-maatregelenpakket, waarmee het project regionaal is verankerd. Daarnaast is gestart

met het in beeld brengen van de fietsroute langs de Geldropseweg en zijn ambtelijke gesprekken opgestart met de gemeente Geldrop-Mierlo over de afstemming en verdere uitwerking van deze verbinding.

Wat willen we bereiken?

Bevorderen biodiversiteit in het buitengebied

We werken aan een impuls in de natuurontwikkeling, waarbij we kijken waar kansen liggen om het landschap te versterken en dit om te zetten naar projecten. Specifiek werkten we bijvoorbeeld aan de realisatie van maatregelen ter ontsnippering van de Somerenseweg. Dit project is in 2025 afgerond. In 2026 worden de middelen ingezet voor nieuwe projecten voor natuurontwikkeling in het buitengebied. Dit zal steeds worden afgestemd met de provincie.

Wat gaan we ervoor doen?

Biodiversiteit vergroten d.m.v. STILA en Ervenplus

Wij zijn als gemeente aangesloten bij de provinciale regeling Stimuleringsregeling Landschap (STILA) en Erven Plus. Vanuit deze regelingen kunnen grondeigenaren een vergoeding aanvragen voor de aanleg- en beheer van landschaps- en waterelementen, wandelpaden over boerenland en randen inzaaien. Daarbij horen ook de vergoedingen als tegemoetkoming voor de inbreng van landbouwgrond bij de aanleg van nieuwe landschapselementen. Deze projecten zorgen voor een impuls aan natuurontwikkeling in het buitengebied.

In 2025 hebben we de faunapassages ter hoogte van de Somerenseweg gerealiseerd. De laatste afwikkeling daarvan vindt plaats in 2026.

Status maatregel

Toelichting status

In januari van dit jaar is de subsidieregeling Stimulering Landschap Noord-Brabant 2.0 (StiLa 2.0) van start gegaan. Ook Ervenplus 5.0 is weer open voor aanvragen. Hierdoor kan er in beide regelingen weer een bijdrage aangevraagd worden ten behoeve van het realiseren van o.a. de aanleg- en beheer van landschaps- en waterelementen, wandelpaden of kruidenrijke akkerranden.

Wat willen we bereiken?

Creëren van prettige en veilige leef- en verblijfsgebieden in de centra.

Wat gaan we ervoor doen?

Opstellen van een centrumvisie Heeze en integraal verkeersplan om gericht te sturen en maatregelen uit te voeren

Met de uitgangspunten uit de Omgevingsvisie in de hand, stellen we een centrumvisie op voor Heeze. Wat voor centrum willen we zijn en wat is nodig om dit te bereiken? Op deze visie laten we een integraal verkeersplan aansluiten zodat er maatregelen worden uitgevoerd die bijdragen aan het creëren van een prettig en veilig leef- en verblijfsgebied.
In 2026 stellen we dit verkeersplan op en onderzoeken we de mogelijkheden van de inrichting van de rijbanen en het groen.

Status maatregel

Toelichting status

Op basis van een analyse van beleidsdocumenten, omgevingsvisies en (lopende) plannen sinds 2015, is inzicht gecreëerd in de ontwikkelingen in en rond het centrum en in de huidige ruimtelijk-functionele positie. Gesprekken met stakeholders en klankbordgroep leiden in 2026 tot een overzicht van kansrijke plannen en initiatieven. Dit overzicht vormt de basis voor een toekomstschets (centrumvisie) voor het centrum. In een uitvoeringsstrategie worden de gewenste acties en ontwikkelingen opgenomen. Hieraan is tevens een integraal verkeersplan gekoppeld. Het verkeersplan zal niet in 2026 maar in 2027 worden opgesteld. In het kader van her-prioritering van investeringen moet blijken of uitvoering direct kan plaatsen.

Uitvoeren beleidsplan openbare verlichting 2024-2029 (OVL)

De gemeente beheert circa 4700 lichtmasten. Beheer en onderhoud vindt plaats op basis van het in 2024 vastgestelde beleidsplan openbare verlichting 2024-2029.

Onderdeel van het plan is het 'verledden' van de openbare verlichting om uiteindelijk te voldoen aan de energiereductie volgens de doelstelling in het klimaatakkoord. Het 'verledden' overlapt gedeeltelijk met het cyclisch vervangen van armaturen. In 2026 worden er conform beleidsplan 93 armaturen vervangen en voorzien van LED-verlichting.

Status maatregel

Toelichting status

Er worden geen bijstellingen verwacht in zowel de financiële als kwalitatieve component van de uitvoering van het beleids- en beheerplan OVL.

Afronden voorbereidingsfase Samen mee naar de A2 en uitwerken financieringsvoorstel

In 2026 wordt een besluit genomen over de voortzetting van het project. Verkeerskundige en financiële ontwikkelingen vormen aanleiding om de rol- en kostenverdeling tussen de deelnemende stakeholders en gemeenten opnieuw tegen het licht te houden. De verdere uitwerking van dit traject vindt plaats in 2026.

Status maatregel

Toelichting status

In 2026 hebben gesprekken plaatsgevonden over een mogelijke herverdeling van de beschikbare middelen en het aandeel van de gemeente Heeze-Leende binnen het project. Daarnaast zijn de gevolgen van het voornemen van de provincie om de nimby subsidie op nihil vast te stellen en de stijging van de projectkosten nader in beeld gebracht. Door deze gewijzigde financiële uitgangspunten is in 2027 een herbeoordeling van het project noodzakelijk. De resultaten hiervan worden ter besluitvorming aan het bestuur voorgelegd.

Reconstructie Ginderover/Somerenseweg binnen de bebouwde kom.

In samenspraak met de omgeving is het definitief ontwerp opgesteld. Na de uitvoering van de benodigde onderzoeken en het uitwerken van de contractstukken kan er in 2026 via een aanbesteding een aannemer worden geselecteerd en het werk in uitvoering worden genomen. Het werk wordt in verband met vergunningseisen en in lijn met de eigen duurzaamheidsambities, emissiearm uitgevoerd. Tijdens het gehele traject wordt de omgeving nadrukkelijk meegenomen en geïnformeerd over de voortgang en impact.

Status maatregel

Toelichting status

In samenspraak met de omgeving is het definitief ontwerp opgesteld. Na de uitvoering van de benodigde onderzoeken en het uitwerken van de contractstukken kan er in 2026 via een aanbesteding een aannemer worden geselecteerd. Wanneer een aannemer is geselecteerd kan de uitvoering worden opgestart. Het werk wordt in verband met vergunningseisen en in lijn met de eigen duurzaamheidsambities, emissiearm uitgevoerd. Tijdens het gehele traject wordt de omgeving nadrukkelijk meegenomen en geïnformeerd over de voortgang en impact.

Aansluiting Somerenseweg - Industrieweg.

Er is een verkenning uitgevoerd voor een verbinding van de Somerenseweg en de Industrieweg over het perceel aan de Ginderover (voormalig 58). De middelen hiervoor worden doorgezet naar 2026. We streven ernaar om uitvoering te combineren met de herinrichting van de Somerenseweg en de Ginderover om overlast en extra kosten tot een minimum te beperken.

Status maatregel

Toelichting status

Eerder dit jaar zijn onderzoeken in gang gezet en is de vergunningaanvraag in voorbereiding. Onderzoeken in het veld, zoals archeologie worden op dit moment uitgevoerd, waarna de vergunning kan worden aangevraagd. Er wordt samen opgetrokken met het project reconstructie Somerenseweg-Ginderover om in de uitvoering werk te combineren. Daarnaast is er nog een extra vraag bij gekomen van Enexis om een transportverdeelstation voor midden spanning aan te leggen, complexiteit zit hem hier niet in de plaatsing van het station, maar het kabeltracé in relatie tot het mogelijk openbreken van enkele wegen. We willen zoveel mogelijk voorkomen dat recent gereconstrueerde wegen weer opengebroken moeten worden als zullen we dat niet altijd kunnen voorkomen.

Verbinding Randweg - Poortmannen.

In 2026 wordt verder gewerkt aan de voorbereiding van het doortrekken van de Randweg. We brengen de verkeerseffecten hiervoor voor het centrum in beeld en stellen we de ontwerpuitgangspunten op. In overleg met stakeholders bespreken we deze uitgangspunten en werken we verder een voorlopig ontwerp en we voeren verdere gesprekken met grondeigenaren.

Status maatregel

Toelichting status

Samen met interne en externe partijen wordt een tracé verder gedefinieerd. Bijzonder van belang hier zijn de overbrugging van het beekdal en de spoorwegovergang. Ter onderbouwing hiervan wordt op dit moment gewerkt aan het verder concreet in beeld brengen van de verkeerseffecten. Gesprekken met grondeigenaren lopen, aangezien er maar beperkt ambtelijke capaciteit beschikbaar is worden gesprekken met grondeigenaren maar een-voor-een opgepakt.

Wat willen we bereiken?

Meer richten op vervoer per fiets en openbaar vervoer.

Wat gaan we ervoor doen?

Nader uitwerken van de doortraproute Weert-Eindhoven en de daaraan gekoppelde voedende fietsroutes waaronder de fietsroute Heeze- Aalst.

De Doortraproute is opgenomen als regionaal project binnen de deel-regionale mobiliteitsagenda en maakt onderdeel uit van het KTM2-maatregelenpakket. In 2025 is een start gemaakt met de verdere uitwerking van het project, waarbij het vastgestelde tracé het uitgangspunt vormt. De planuitwerking leidt in 2026 tot inzicht in de ruimtelijke en verkeerskundige maatregelen die nodig zijn om de route passend in te passen in de bestaande openbare ruimte.

Status maatregel

Toelichting status

De Doortraproute is definitief opgenomen in het KTM2-maatregelenpakket. Hierdoor komt het project in aanmerking voor een zeer gunstige subsidiebijdrage vanuit het Rijk, de provincie en het bedrijfsleven. Het project verloopt conform planning. In 2026 worden de benodigde maatregelen verder uitgewerkt, zodat kan worden toegewerkt naar de realisatie van de route.

Wat willen we bereiken?

Verbeteren bereikbaarheid Brainportregio.

Wat gaan we ervoor doen?

Invulling geven aan diverse regionale projecten

In 2026 dragen wij bij aan een aantal inhoudelijke projecten en leveren wij binnen MRE-verband een bijdrage aan regionale projecten die gericht zijn op het versterken van het daily urban system van de Metropoolregio Eindhoven.

Status maatregel

Toelichting status

In 2026 is actief deelgenomen aan de regionale mobiliteitsopgaven binnen MRE-verband. De gemeente heeft deelgenomen aan regionale projecten en overlegtafels gericht op het versterken van het daily urban system van de Metropoolregio Eindhoven. Hiermee is invulling gegeven aan de regionale samenwerking op het gebied van mobiliteit, bereikbaarheid en verkeersveiligheid.

Wat willen we bereiken?

Verkeersveiligheid vergroten en verkeershinder beperken.

Wat gaan we ervoor doen?

Aanleggen wegversmallingen Geldropseweg, afgewaardeerd naar 30 km/h.

Het aanleggen van verkeersremmende maatregelen op de Geldropseweg binnen de bebouwde kom om de snelheid van 30 kilometer per uur na te streven.

Status maatregel

Toelichting status

De maatregelen zijn uitgevoerd. In 2026 zijn de resultaten bekend en worden deze meegenomen in de voorbereidingen voor een definitieve herinrichting van de Geldropseweg binnen de bebouwde kom.

Uniforme inrichting schoolzones

In 2026 gaan we middels een integrale aanpak alle schoolzones in de kernen van Heeze-Leende uniform en herkenbaar inrichten. De keuze voor materiaal en bebording sluit aan bij eerder gerealiseerde schoolzones.

Status maatregel

Toelichting status

Voor het project Schoolzones zijn op dit moment geen financiële middelen beschikbaar. Voorgesteld wordt om 2026 te gebruiken voor de voorbereiding van het project en de benodigde uitvoeringsmiddelen op te nemen in de begroting van 2027.

De werkzaamheden worden daarbij als volgt gefaseerd:

- Inventariseren van de schoolzones binnen de gemeente (2026).
- Opstellen en uitwerken van ontwerpen voor de schoolzones (2026).
- Afstemmen van de maatregelen met de betrokken scholen en overige stakeholders (2026).
- Voorbereiden van de benodigde verkeersbesluiten en uitvoeringsdocumenten (2026).
- Realiseren van de schoolzones (2027).

2.3 Ruimtelijke ordening

Wat willen we bereiken?

Een duurzamer en vitaler buitengebied op het gebied van voedselproductie, klimaatadaptatie, opwek energie, biodiversiteit en economie.

Wat gaan we ervoor doen?

Het borgen van de gebiedsvisie Paaldijk-Renheide binnen de samenwerking GGA Grenscorridor Oost

De gebiedsvisie fungeert als belangrijke input voor de GGA Grenscorridor Oost. Zo zorgen we dat ontwikkelingen binnen de GGA in lijn zijn met onze visie en werken we samen aan een uitvoeringsplan. Binnen deze samenwerking met de GGA zal de gebiedsvisie worden geborgd in het omgevingsplan. In 2026 wordt hiervoor het kader uitgewerkt, dit kader kan in de tussentijd als afsprakenkader gebruikt worden.

Status maatregel

Toelichting status

GGA Grenscorridor Oost is inmiddels volledig opgestart en volwaardig onderdeel van de GGA Grenscorridor. De bestaande gebiedsvisie Paaldijk-Renheide vormt daarbij het inhoudelijke uitgangspunt voor de verdere uitvoering in het gebied. Momenteel voert de GGA namens de gemeente samen met Plattelandsvereniging Hei Heg en Hoogeind gesprekken met agrariërs aan de Paaldijk over het realiseren van groenblauwe dooradering. Dit past binnen de eerder vastgestelde richting voor Paaldijk-Renheide en krijgt daarmee concreet vervolg binnen de GGA-samenwerking.

Deelnemen aan de GGA Strabrechtse Heide en het gebiedsproces deelstroomgebied Sterkselsche Aa

Binnen de deelname aan de GGA Strabrechtse Heide werken we in 2026 aan het gebiedsproces omgeving Vlaamseweg.

Status maatregel

Toelichting status

Een kernteam, bestaande uit de Gemeente Heeze-Leende, Waterschap de Dommel en Provincie Noord-Brabant, is opgestart voor deelgebied Sterkselsche Aa. Het kernteam werkt aan de verdere gebiedsaanpak voor de Sterkselsche Aa. Daarin worden de opgaven voor het gebied, de samenwerking met gebiedspartners en het participatieproces verder uitgewerkt. Deze aanpak wordt uiteindelijk vastgelegd in een gebiedsgericht omgevingsprogramma. De participatieverordening is hierbij leidend.

We verwachten in Q4 een uitvraag te publiceren voor ondersteuning in het opstellen van het omgevingsprogramma.

We houden regie op de ontwikkeling van Hazenhurk in samenwerking met Ruimte voor Ruimte

Ruimte voor Ruimte stelt een gebiedsvisie op voor de ontwikkeling van Hazenhurk waar we als gemeente nauw bij betrokken zijn.

Status maatregel

Toelichting status

Met de concrete invulling van het voormalig melkveebedrijf Hazenhurk en hieraan gekoppelde grondverwerving zijn de vraagstukken en uitgangspunten voor het gebied gewijzigd. De verdere gebiedsontwikkeling wordt mede bezien binnen de bredere GGA-samenwerking. Een separate gebiedsvisie voor Hazenhurk wordt daarom op dit moment niet nodig geacht.

Samen met provincie en Rijksoverheid agrariërs faciliteren waar mogelijk om zo de keuze voor verduurzaamde landbouw te stimuleren.

Samen met provincie en rijksoverheid agrariërs faciliteren om zo de keuze voor een verduurzaamde landbouw te stimuleren. Bijvoorbeeld kunnen we faciliteren dat agrariërs eventueel vrijkomende agrarische grond kunnen inzetten voor extensivering van blijvende agrarische bedrijven, dit kan o.a. in de vorm van grondruil

Status maatregel

Toelichting status

Binnen de GGA Strabrechtse Heide en GGA Grenscorridor wordt samen met gebiedspartners gewerkt aan het toekomstperspectief voor agrarische bedrijven en verduurzaming van de landbouw. Binnen de GGA's worden gesprekken gevoerd met agrariërs over de toekomst van hun bedrijf, extensivering, grondruiling of het anders inrichten van landbouwgrond, groenblauwe dooradering en kruidenrijke akkerranden. De mogelijkheden hiervoor zijn mede afhankelijk van de zich ontwikkelende provinciale en landelijke kaders. Ook nemen we deel aan subsidieregelingen zoals ErvenPlus en STILA om duurzaam landgebruik en inrichting te stimuleren.

Uitwerken Basis Ontwerp verkabelen Nieuwe Hoeve

In 2025 is de opdracht verleend aan TenneT voor het uitwerken van een basisontwerp (BO) verkabelen Nieuwe Hoeve. De eerste aanbetaling heeft plaatsgevonden bij de start en de eindafrekening zal bij de oplevering van het BO plaatsvinden. Dit zal naar verwachting 2027 of 2028 zijn.

Status maatregel

Toelichting status

Loopt op schema.

2.4 Milieu

Wat willen we bereiken?

Bodemtaken

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering wettelijke bodemtaken door omgevingsdienst

Deze werkzaamheden zijn structureel van aard en worden door de Omgevingsdienst uitgevoerd. Het betreft onder andere deelname aan voor plannen voor ruimtelijke ontwikkelingen, bouwplantoetsing op het deel bodem, het afhandelen van makelaarsvragen (bodeminformatie bij vastgoedtransacties), het ontsluiten, invoeren en beheren van bodemgegevens in relatie tot de omgevingswet en de basisregistratie ondergrond, het beoordelen van meldingen MBA (graven, tijdelijk uitplaatsen, Toepassen en saneren) en de overdracht van de bodemtaken van provincie naar gemeente.

Status maatregel

Toelichting status

Dit is een doorlopend proces, geen bijzonderheden te melden op dit moment.

Wat willen we bereiken?

Het tegengaan en beperken van het veranderen van het klimaat en het beperken van de gevolgen van het veranderen van het klimaat voor de leefomgeving.

Wij willen zorgen voor een toekomstbestendig leef- en werkomgeving voor inwoners en ondernemers door:
- het beperken van het veranderen van het klimaat;
- het beperken van de gevolgen van de het veranderen van het klimaat;
- te zorgen voor een goed grondwater-, bodem- en luchtkwaliteit;
- het beperken van geluidshinder.

Wat gaan we ervoor doen?

Bewustwording duurzaamheid bij inwoners en ondernemers

In 2026 is verder gewerkt aan de uitvoering van het Duurzaamheidsbeleid 2024 en het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2025-2028. Naast de uitvoering van verschillende duurzaamheidsprojecten is ingezet op het versterken van de communicatie, de ontwikkeling van een nieuwe herkenbare merkidentiteit voor Duurzaam Vooruit en de verdere ontwikkeling van het monitoringsdashboard en het SDG-platform.

In 2026 is de communicatie over duurzaamheid voortgezet door aan te sluiten bij landelijke en lokale themaweken. Per thema zijn communicatie-uitingen en activiteiten ontwikkeld, waardoor inwoners en ondernemers gedurende het jaar op verschillende momenten zijn geïnformeerd en gestimuleerd om duurzame maatregelen te nemen.

Daarnaast is gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe merkidentiteit van Duurzaam Vooruit. De merkstrategie en de verbale identiteit zijn afgerond. Op basis hiervan wordt momenteel gewerkt aan de visuele identiteit. Hiermee wordt een herkenbare en consistente uitstraling ontwikkeld die als basis dient voor toekomstige communicatie en de verdere doorontwikkeling van de digitale platforms.

Ook het SDG-dashboard is inhoudelijk verder ontwikkeld. Zo is een pilotomgeving ingericht voor de ZAP'ers, waarin zij hun eigen resultaten kunnen volgen, oproepen kunnen plaatsen voor gezamenlijke opschoonacties en inwoners zich kunnen aanmelden voor opschoondagen. Daarnaast zijn koppelingen gerealiseerd met landelijke CBS-data, waardoor duurzaamheidsontwikkelingen in Heeze-Leende inzichtelijk worden gemaakt en kunnen worden vergeleken met landelijke cijfers.

De verdere ontwikkeling van het SDG-platform is bewust gefaseerd opgepakt. Er is voor gekozen om het platform aan te laten sluiten op de nieuwe merkidentiteit van Duurzaam Vooruit, zodat inwoners en ondernemers straks één herkenbare en samenhangende online omgeving ervaren. Daarnaast is, mede gezien de beschikbare capaciteit en financiële ruimte, prioriteit gegeven aan de ontwikkeling van de merkidentiteit en het monitoringsdashboard.

Status maatregel

We werken aan de energietransitie en stellen een warmteprogramma op

We faciliteren woningeigenaren, samen met de Energiecoöperatie Opgewekt Heeze-Leende (OHL) conform gemaakte afspraken, bij het verduurzamen van hun woning; (webinars, spreekuren i.s.m. Bibliotheek en energiecafés, voorlichtingsgesprekken energiecoaches en het gezamenlijk evenement)

Status maatregel

Toelichting status

We starten met het ontwikkelen van een (innovatieve) lokaal toekomstbestendig energiesysteem op basis van o.a. proces 'Regionale Energie Strategie 2.0 toekomstig energiesysteem' (vaststelling 2026/2027). De basis hiervoor leggen we vast in het Warmteprogramma (opvolger van de Transitievisie Warmte) (vaststelling in 2026);
De resultaten van de pilot netbewuste wijk Leenderstrijp concretiseren we naar een lokaal toekomstbestendig energiesysteem voor Leenderstrijp en op basis hiervan een visie te ontwikkelen voor de andere wijken in de gemeente Heeze-Leende en de visie op te nemen in het Warmteprogramma;
We gaan verder met het opstellen en uitvoeren van wijkuitvoeringsplannen en de resultaten meenemen bij de actualisatie van het Warmteprogramma (2031 of eerder).

Biodiversiteit krijgt een nadrukkelijke plek in ontwikkelingen

De ontwikkelingen rondom het Soortenmanagementplan (SMP) blijven we volgen. Naar aanleiding van onderzoek dat in samenwerking met Orbis is uitgevoerd, is vanwege de huidige financiële situatie besloten om geen (pre-)SMP op te stellen. Daarbij hanteren wij het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het treffen van passende maatregelen blijft liggen bij degene die een verstorende activiteit uitvoert.

Daarnaast werken we aan het realiseren van een groenere en klimaatadaptieve leefomgeving. In dat kader hebben medewerkers deelgenomen aan een masterclass over de 3-30-300-regel en is de huidige situatie binnen de gemeente Heeze-Leende in kaart gebracht. Momenteel wordt verkend of en op welke wijze deze methodiek kan worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Groenbeheer. Over de mogelijkheden hiervoor vindt nog verdere afstemming plaats. De toepassing van het beleidskader *Natuur Inclusief Ontwikkelen* heeft door capaciteitsgebrek nog geen vervolg gekregen.

Samen met IVN wordt verder gewerkt aan de vergroening van schoolpleinen. Voor basisscholen De Triangel en Dirk Hezius zijn de definitieve ontwerpen gereed en zijn afspraken gemaakt met de uitvoerende partijen. Na de zomervakantie worden de vervolgstappen opgepakt. Deze bestaan uit het verder uitwerken van de

uitvoeringsplanning, het organiseren van een educatieve plantdag waarbij leerlingen actief worden betrokken, het maken van afspraken over beheer en onderhoud van de schoolpleinen en het plannen van een natuurrijke studiedag voor docenten. Hiermee wordt niet alleen ingezet op een groenere leeromgeving, maar ook op het optimaal benutten van de educatieve mogelijkheden die de vergroende schoolpleinen bieden.

Status maatregel

Toelichting status

De ontwikkelingen rondom het Soortenmanagementplan (SMP) blijven we volgen. Naar aanleiding van onderzoek dat in samenwerking met Orbis is uitgevoerd, is vanwege de huidige financiële situatie besloten om geen (pre-)SMP op te stellen. Daarbij hanteren wij het uitgangspunt dat de verantwoordelijkheid voor het treffen van passende maatregelen blijft liggen bij degene die een verstorende activiteit uitvoert.

Daarnaast werken we aan het realiseren van een groenere en klimaatadaptieve leefomgeving. In dat kader hebben medewerkers deelgenomen aan een masterclass over de 3-30-300-regel en is de huidige situatie binnen de gemeente Heeze-Leende in kaart gebracht. Momenteel wordt verkend of en op welke wijze deze methodiek kan worden opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Groenbeheer. Over de mogelijkheden hiervoor vindt nog verdere afstemming plaats. De toepassing van het beleidskader *Natuur Inclusief Ontwikkelen* heeft door capaciteitsgebrek nog geen vervolg gekregen.

Samen met IVN wordt verder gewerkt aan de vergroening van schoolpleinen. Voor basisscholen De Triangel en Dirk Hezius zijn de definitieve ontwerpen gereed en zijn afspraken gemaakt met de uitvoerende partijen. Na de zomervakantie worden de vervolgstappen opgepakt. Deze bestaan uit het verder uitwerken van de uitvoeringsplanning, het organiseren van een educatieve plantdag waarbij leerlingen actief worden betrokken, het maken van afspraken over beheer en onderhoud van de schoolpleinen en het plannen van een natuurrijke studiedag voor docenten. Hiermee wordt niet alleen ingezet op een groenere leeromgeving, maar ook op het optimaal benutten van de educatieve mogelijkheden die de vergroende schoolpleinen bieden.

2.5 Afval / Grondstoffen

Wat willen we bereiken?

Beperking restafval tot 5% van de totale afvalstroom (cf. regionale afspraken).

Het rijksbeleid is er op gericht om in 2050 volledig circulair te zijn. In 2030 wordt gestreefd naar 50% minder gebruik van primaire grondstoffen.

Wat gaan we ervoor doen?

Continueren van dienstverlening en service voor inwoners

Status maatregel

Toelichting status

2026 staat in het teken van de continuering van de dienstverlening naast de ontwikkeling van een nieuwe locatie en nieuwbouw voor de vestiging ven Blink. "Tijdens de verbouwing blijft de winkel open".

In 2026 ligt de focus op een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling, een set afspraken tussen de deelnemers en Blink. Meer afstemming tussen de deelnemers met het oog op efficiency en kostenbeheersing en het vaststellen van een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) tussen Blink en de gemeente Heeze-Leende

Materialentransitie/circulaire economie

Status maatregel

Toelichting status

Tijdens de voorjaarsmarkt 2026 in Heeze is gestart met de bewustwordingscampagne rondom textiel en kelding. Een rondreizend kledingrek met gratis (gebruikte) kleding in de dorpshuizen in combinatie met berichten op social media maakt inwoners attent op de mogelijkheden. Inwoners kunnen kleding gratis halen en brengen naar het kledingrek om te gebruiken of aan anderen beschikbaar te stellen. Deze actie loopt door tot in het najaar. Één van de aanstaande acties is het aanbieden van een basiscursus kledingreparatie in samenwerking met het Creatief Centrum Heeze-Leende.

2.6 Water

Wat willen we bereiken?

Aanpak risicoplekken wateroverlast

Wat gaan we ervoor doen?

De top 5 wateroverlast- locaties oplossen voor 2030.

De wateroverlast locaties zijn nader onderzocht. Op basis van dit onderzoek is gebleken dat op 3 grote locaties maatregelen nodig zijn om de wateroverlast aan te pakken. Dit zijn de locaties De Leuren, Nieuwendijk en De Wever. Daarnaast worden op de locaties De Ambachten, Kruis en Schoolstraat / Emmerikstraat kleine maatregelen getroffen om wateroverlast te voorkomen. Uw gemeenteraad is

hierover met een Raadsinformatiebrief geïnformeerd. Begin 2026 worden de wateroverlast maatregelen afgerond.

Status maatregel

Toelichting status

De maatregelen om de wateroverlast aan te pakken zijn begin 2026 afgerond.

Wat willen we bereiken?

Doelmatig en efficiënt beheren van het rioolsysteem voor afvalwater en zorgen voor de inzameling en verwerking van hemelwater. Het beheren en onderhouden van de gemeentelijke sloten en beheer van het grondwater.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren van het Plan Stedelijk Water (PSW) 2023-2027.

Het PSW is afgestemd op de nieuwe wetgeving van de Omgevingswet en het Delta Plan Ruimtelijke Adaptatie. In het PSW zijn acties opgenomen ten aanzien van afvalwater, hemelwater en grondwater. In 2026 wordt het onderstaande uitgevoerd:

- Afkoppelen regenwater sporthal Pompenmaker en omgeving;
- Gelijktijdig met de reconstructie leggen we een gescheiden rioolsysteem aan op de Ginderover en Somerenseweg;
- Voorbereiding rioolvervanging Weibossen;
- Onder de naam Kallisto nemen we in de samenwerking Waterportaal Zuidoost Brabant, een pakket maatregelen om de kwaliteit van het oppervlakte water te verbeteren. Hiermee wordt voldaan aan de Kaderrichtlijn Water (KRW).

Status maatregel

2.7 Economische zaken

Wat willen we bereiken?

Behouden en uitbreiden van de levendigheid in de centra.

Wat gaan we ervoor doen?

Vaststellen welke hoofdfunctie onze centra moeten vervullen

Wij intensiveren contacten met ondernemers en vastgoedeigenaren. In 2026 organiseren we structureel overleg met ondernemers en vastgoedeigenaren. Hierin halen we input op voor de ontwikkeling van het winkel- en horeca-aanbod. Dit helpt om concreet het doel te bepalen voor toekomstig detailhandelsbeleid.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-2026: Dit is een lopend proces. In Leende en Heeze lopen onder andere projecten die beogen tot een breed gedragen centrumvisie te komen. Voor het centrum Heeze Heeze ondersteunt het Expertteam Centrumgebieden de gemeente met onderzoek naar haalbaarheid en wenselijkheid.

Faciliteren van voldoende winkel- en horeca-aanbod.

In 2026 zetten we extra in op het faciliteren van ondernemers die een winkel- of horecafunctie willen inrichten vanuit de centrumvisie gedachte.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-2026: Dit is een lopend proces.

Wat willen we bereiken?

Economische groei en vitaliteit in de gemeente bevorderen

Wat gaan we ervoor doen?

Project bezoekersgegevens centrum Heeze

De behoeften voor centrummanagement in Heeze zijn niet algemeen en niet éénduidig. Voor het opbouwen van de benodigde samenwerking tussen ondernemers onderling en die met de gemeente starten wij in 2026 met ondernemers een project voor het verzamelen en analyseren van bezoekersgegevens in de kern Heeze. Deze gegevens helpen ondernemers bij de bedrijfsvoering en de gemeente bij het ontwikkelen van beleid voor het centrum. Wij ondersteunen dit project met inzet van uren voor procesbegeleiding en analyse van gegevens.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-2026: September 2026 zal in de gemeente een door IPSOS geïnitieerd koopstromenonderzoek worden uitgevoerd. Dit onderzoek zal over Noord-Brabant en Limburg worden uitgespreid. De resultaten zullen begin 2027 bekend zijn.

Bevorderen en structureren van de samenwerking tussen bedrijven en bedrijven en de gemeente.

In 2025 startten wij gesprekken met ondernemers van bedrijventerrein de Poortmannen en centrum Heeze. Dit bouwen wij verder uit. Doelen hiervan zijn: inzichten krijgen in de randvoorwaarden en het vestigingsklimaat voor ondernemers in de gemeente en de ontwikkeling van een ondernemersklimaat dat werkgelegenheid en winstgevendheid bevordert. Dit doen we met inzet van uren op bedrijvencontact en het organiseren van een ondernemersevent.

Voor de Poortmannen werken wij met de bedrijven toe naar een vorm van Parkmanagement. Een achterliggend doel is verduurzaming van het bedrijventerrein. VNO-NCW ondersteunt ons in dat proces. In 2026 leren wij samen met de bedrijven welke inrichting van parkmanagement voor ons de best passende is en hoe dit te financieren. Voor de procesvoering over 2026 rekenen wij met een investering van maximaal €100.000. Wij onderzoeken of bekostiging kan plaatsvinden uit CDOKE-middelen. Omdat nog niet duidelijk is of deze activiteit past bij de voorwaarden van CDOKE is deze financiering een risico.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-2026: op 3 juli 2026 is de Stichting bedrijventerrein De Poortmannen opgericht. VNO-NCW Co-Creatie blijft betrokken bij De Poortmannen als parkmanager. De gemeente zal middels regelmatige overleggen met de Stichting en het Parkmanagement inzetten op bovenstaande gestelde doelen.

Wat betreft het bevorderen en structureren van de samenwerking tussen bedrijven in het centrum van Heeze, wordt ingezet op het ontwikkelen van een duurzame visie en plan van aanpak. De gemeente wordt hierin ondersteund door het externe bureau Expertteam Centrumgebieden. Men betrekt ondernemers en andere stakeholders van het centrum van Heeze in dit lopende onderzoeksproces. Op dit moment is er geen sprake van leegstand in het centrum van Heeze, recentelijk zijn twee leegstaande panden in gebruik genomen. Daarnaast is een centraal gelegen horecazaak door een nieuwe uitbater voortgezet.

Wat willen we bereiken?

Faciliteren en uitbreiden van midden- en kleinbedrijf (MKB).

Wat gaan we ervoor doen?

Wij maken profielkeuzes voor onze bedrijventerreinen

Aan de hand van de afspraken in de regio stellen wij in 2026 beleid vast voor onze bedrijventerreinen. De Poortmannen breiden wij niet uit voordat een duurzame ontsluiting in realisatie is. Wij onderzoeken in 2026 de toekomstige ruimtebehoefte van op de Poortmannen gevestigde bedrijven. Met de eigenaar van Poort 43 spreken wij in

2026 over de circulaire economie-functie van Poort 43 voor de gemeente en omgeving met als doel afspraken te maken die wij in of bij het beleid voor bedrijventerreinen opnemen.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-2026: Dit is een lopend proces, aangezien de regionale afspraken waarop ons beleid zal worden gebaseerd, vooralsnog onderdeel van overleg zijn en daarmee nog niet tot in detail zijn vastgesteld. Tot dusver is besloten dat de Metropoolregio primair inzet op het faciliteren van de HTSM-sector als stuwende factor. Subregio's als de A2 regio bieden ruimte aan (bestaande) kansrijke sectoren (gerelateerd aan HTSM) voor diversificatie en innovatie. Ook is er ruimte voor regionaal en lokaal mkb.

Het afgelopen is er in de overleggen met de ondernemers van de Poortmannen ingezet op het tot stand komen van een Stichting en parkmanagement. Over de ruimtebehoefte is nog niet constructief gesproken.

Poort 43 heeft een nieuwe eigenaar sinds 2025, bovenstaande punten kunnen in de toekomstige gesprekken ter tafel komen.

Bedrijfsverzamelgebouwen faciliteren wij mits op de juiste plaats en passend in beleid en regionale afspraken.

In 2025 verleenden wij vergunning voor de ontwikkeling van 20 nieuwe bedrijfsunits in een bedrijfsverzamelgebouwconstructie. In 2026 besluiten we alleen over nieuwe soortgelijke aanvragen als de aanvrager ook de gebruikers kan aantonen bij zijn aanvraag om leegstand te voorkomen. Kansen voor VAB-locaties beoordelen wij alleen voor die aanvragen die volgens de afspraken in de regio geen plaats kunnen vinden op een bedrijventerrein.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-26 Tot op dit moment zijn er geen dergelijke aanvragen ingediend. Mochten die worden ingediend, dan zullen deze volgens bovenstaande strategie worden beoordeeld. De mogelijkheden voor een bedrijfsverzamelgebouw op 't Biesven worden verkend. Uitvoering van dit plan is op korte termijn niet haalbaar vanwege netgongestie.

2.8 Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

Een sterke toeristisch recreatieve sector die aansluit bij het groene karakter van onze gemeente en daarmee bijdraagt aan een aantrekkelijk woon- en werkklimaat.

Wat gaan we ervoor doen?

Het aanleggen van een vlonderplateau en brug over de wadi in de Bulders.

Voor Natuurgrenspark De Groote Heide ligt tot en met maart 2027 de nadruk op het uitvoeren van de projecten ten behoeve van de toegekende
Interreg VI subsidie. Voor Heeze-Leende betekent dit onder andere het aanleggen van een vlonderpad in de Bulders en het realiseren van een
nieuwe fietsverbinding tussen bestaande fietsstructuur tussen Someren en Sterksel die het natuurgebied ontsluit (zie ook investeringen).
Er wordt uitvoering gegeven aan het uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme.

Status maatregel

Toelichting status

Wegens onzekerheden in het vergunningstraject en het naderen van het einde van de subsidietermijn, is er besloten de subsidie voor de aanleg van de fietsstructuur aan te wenden voor de aanleg van een brug in het park van de Bulders dg2.

Er wordt onderzocht of de fietsstructuur op een ander moment en in overleg met de gemeente Someren alsnog wordt aangelegd. Het vlonderpad en de brug staan voor realisatie Q2 2027.

De samenwerking binnen de toeristische sector wordt verder doorontwikkeld.

We onderzoeken de begroting en de werkzaamheden die verricht worden door RHL. Ter versterking van de samenwerking binnen toeristische ondernemers in Heeze-Leende onderzoeken we de rol van RHL. Daarnaast bekijken we welke werkzaamheden RHL kan verrichten t.b.v. de ambities van de gemeente op het gebied van recreatie en toerisme.
Onderzoek van de begroting is afgerond Q4 2025.

Status maatregel

Toelichting status

20-07-2026
Tijdens de ontwikkeling van het nieuwe beleidsplan wordt bepaald welk aandeel Recreatief Heeze-Leende levert t.b.v. het aanvullende uitvoeringsprogramma.

In samenwerking met Natuurgrenspark De Groote Heide wordt onderzocht hoe we invulling kunnen geven aan het drinkwaterlandschap.

In het Ambitieplan van De Groote Heide, welke in 2026 wordt vastgesteld, beschrijven we de wensen voor het realiseren van nieuwe projectinitiatieven. Met het Ambitieplan willen wij nieuwe financiële inkomsten genereren waarmee projecten zoals het Drinkwaterlandschap gerealiseerd kunnen worden. Voor het Drinkwaterlandschap doen we dit in samenwerking met Brabantwater en het Waterschap.

Status maatregel

Toelichting status

Het Ambitieplan van De Groote Heide vast te stellen eind 2026 door de ALV.

Programma 3: Samen leven en participeren

Welke ontwikkelingen willen we realiseren (raadsprogramma)

Samen met inwoners en organisaties ontwikkelen wij een duurzaam leefbare samenleving. Een sociale leefomgeving waarin we ontmoeting stimuleren en ondersteunen en waar iedereen naar vermogen mee kan doen en inwoners betrokken zijn bij elkaar. Daarbij benutten we de creativiteit en de krachten die er in de verschillende dorpskernen of wijken (samenkracht) zijn en sluiten we aan bij wat er speelt en nodig is. We pakken onze rol als verbinder en ondersteuner en nodigen inwoners uit om samen met ons te werken aan leefbare kernen. De rol van de gemeente is aanvullend op dat wat inwoners zelf kunnen. Daarbij denken we vanuit kansen en mogelijkheden.

Ten aanzien van het bestendigen van de sociale cohesie en levendige kernen willen we de volgende ontwikkelingen realiseren uit het raadsprogramma:

- Versterken van ontmoeting met dorpshuizen en de bibliotheek als spil en ruimte voor en faciliteren van eigen initiatieven van inwoners;
- Borgen/uitbreiden van sportfaciliteiten in Heeze, Leende, Leenderstrijp en Sterksel waar jong en oud kunnen bewegen (gezonde leefstijl) en elkaar daarbij kunnen ontmoeten;
- Laagdrempelig signaleren van eenzaamheidsproblematiek;
- Zorgen voor inclusiviteit van mensen met een beperking: toegankelijkheid, gelijkheid, zelfstandigheid (uitvoeren VN-verdrag voor rechten van personen met een handicap);
- Vastleggen cultuurhistorische en beeldbepalende elementen en dorpsgezichten en controle krijgen over het behoud en instandhouding ervan;
- Versterken van programmering van activiteiten (o.a. in de dorpshuizen) voor jongere doelgroepen;
- Jongerenwerk een definitieve en passende plek geven;
- Aandacht voor een gezonde duurzame leeftijdsopbouw van inwoners in de kernen.

We willen dat inwoners volwaardig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Het ontwikkelen, behouden en versterken van de eigen regie staat daarbij altijd centraal. We willen naar een samenleving waar inwoners verantwoordelijk zijn voor de inrichting van hun leven en het heft in eigen handen nemen. Wanneer een inwoner niet zelf, of met hulp van zijn omgeving of netwerk en algemene voorzieningen kan meedoen, kan hij rekenen op passende ondersteuning en waardering. Als het gaat om maatwerk en integraliteit, doen we wat nodig is. We werken aan een duurzame oplossing en sluiten altijd aan bij de mogelijkheden van de inwoner. Onze professionals geven samen met de inwoner vorm aan de ondersteuning, waarbij de inwoner de regie houdt.

Ten aanzien van gezondheid, onderwijs en ontwikkeling willen we de volgende opgaves realiseren uit het raadsprogramma:

- Zorgdragen voor toegankelijke zorg;
- Waardering (div. uitingsvormen + €) en positionering mantelzorgers;
- Inclusiviteit van inwoners, accenten op doelgroepen:
- Fysieke en mentale ontwikkeling ouderen;
- Iedereen kan meedoen (minima); organiseer dat als gemeente.
- Versterken digitale vaardigheden (verschillende doelgroep, verschillende aanpak), voorkomen isolatie en digitale tweedeling;
- Zorgen dat iedereen kan meedoen (deel kan uitmaken van de samenleving ondanks eventuele beperkingen/ bijzonderheden);
- Aanpakken van situaties waar kinderen in armoede opgroeien en zorgen dat ze blijven meedoen door een actief monitorende rol aan te nemen en vrijwilligers(organisaties) op dit thema op alle mogelijke wijzen ondersteunen;
- Versterken van de inzet binnen het onderwijs op het hebben van een gezonde leefstijl van kinderen (voldoende beweging, gezonde voeding, etc.);
- Breng de vrijwilligersorganisaties in een goede positie; versterk de effectiviteit en efficiëntie door samenwerking mede gemeente & organiseer vooral ook de eigen kracht van inwoners;
- Jongerenwerk preventiever inzetten, met oog voor mentale ontwikkeling jongeren 13-17jr;
- Kansen zoeken om voortijdige schoolverlaters zich te laten ontwikkelen in sectoren waar de behoefte aan arbeidskrachten groot is, zoals in de zorg of binnen Brainport;
- Versterken van de digitale vaardigheden van ouderen, eventueel door hier jongeren voor te vragen en zo direct de ontmoeting tussen jong en oud te bevorderen;
- Ondersteunen van de ingezette lijn om onderwijsaccommodaties (waaronder de Berkenschutse te verduurzamen en te onderzoeken wat er nodig is om de Dirk Heziusschool, op te knappen, te renoveren of nieuwbouw op een andere locatie;
- Vroegtijdige schoolverlaters worden geholpen om alsnog een goede startkwalificatie te behalen, zodat ze een goede start voor hun zelfstandige leven hebben;
- Ondersteunen en stimuleren van een leven lang leren;
- Aandacht voor laaggeletterdheid bij inwoners.

Reguliere werkzaamheden en bestaand beleid
Uiteraard blijven we onze wettelijke taken, verantwoordelijkheden en vastgestelde beleidsplannen uitvoeren, zoals o.a.: maatwerkvoorzieningen Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en Jeugd, leerlingenvervoer, uitvoering participatiewet, inburgering, minimabeleid, subsidies, het ondersteunen van vrijwilligers en organisaties via de Vrijwilligerscentrale. Deze taken staan verder niet expliciet in de begroting benoemd, maar zijn wel financieel vertaald in deze begroting.

Achtergrond en ontwikkelingen
Op 15 januari 2024 heeft de gemeenteraad het beleidsplan sociaal domein 2024 – 2027 vastgesteld. Dit beleidsplan sluit aan bij de doelstellingen uit het raadsprogramma en vormt het strategisch kader voor de (toekomstige) ontwikkelingen en uitdagingen binnen het sociaal domein.

Het maatschappelijk effect dat we met het voorgestelde beleid beogen is dat inwoners zich goed op hun plek voelen in de gemeente Heeze-Leende. Wij streven ernaar dat alle inwoners opgroeien en leven in een kansrijke en inclusieve samenleving. Dit willen we realiseren op basis van drie programmalijnen:

1. Samen sociaal sterk
2. De beweging van Positieve Gezondheid
3. Samen kansen creëren.

Elke programmalijn draagt op eigen wijze bij aan het beoogd effect, en samen vormen ze een integrale aanpak om de gewenste maatschappelijke resultaten te bereiken.

Financiën Programma 3

In de programmabegroting 2026 hebben wij aangegeven wat we binnen het programma Samen leven en participeren willen bereiken en wat we daarvoor gaan doen. In de volgende tabel lichten we per onderdeel toe wat de actuele stand van zaken is.

Thema	Omschrijving	Begroting 2026 na wijzigingen	Mutaties BERAP 2026	Begroting 2026 na BERAP 2026
3.1	Onderwijs	1.997	-72	1.925
3.2	Jeugd	5.190	1.073	6.263
3.3	Maatschappelijke ondersteuning	4.797	153	4.950
3.4	Gezondheid	955	-2	953
3.5	Participatie	9.110	106	9.216
3.6	Dorpshuizen	1.490	16	1.506
3.7	Sport	1.341	-27	1.314
3.8	Cultuur	801	248	1.049
Totaal lasten		*25.681*	*1.495*	*27.176*
3.1	Onderwijs	393	4	397
3.2	Jeugd	23	99	122
3.3	Maatschappelijke ondersteuning	156	7	163
3.4	Gezondheid	64	44	108
3.5	Participatie	7.331	420	7.751
3.6	Dorpshuizen	204	0	204
3.7	Sport	207	99	306
3.8	Cultuur	5	237	242
Totaal baten		*8.383*	*909*	*9.292*
Saldo baten en lasten programma 3		**-17.298**	**-586**	**-17.884**
Toevoegingen aan reserves		93	0	93
Onttrekkingen aan reserves		367	10	377
Saldo mutatie reserves		**274**	**10**	**284**
Saldo na bestemming programma 3		**-17.024**	**-576**	**-17.600**

Toelichting op de mutaties

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
3.0 Mutaties reserves programma 3				
Onttrekking reserve "Buitenjan"	I		10	10
Totaal mutaties product 3.0 Mutaties reserves programma 3			*10*	*10*
3.1 Onderwijs				
Huisvesting speciaal onderwijs				
Huurlasten Voor de tijdelijke huisvesting van De Berkenschutse is een bijstelling op de huurlasten nodig.	I	30		-30
Lokaal onderwijsbeleid				
Onderwijsachterstandsbeleid Het bedrag vanuit de SPUK Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is flink hoger dan afgelopen jaren. Hierdoor kan de extra financiering vanuit de algemene middelen worden afgeraamd.	I	-60		60
Kapitaallasten Door actualisering van de kapitaallasten op basis van de realisatie van de investeringskredieten ontstaat er een structureel voordeel.	S	-33		33
Overige mutaties < €25.000	I	-2	4	6
	S	-7		7
Totaal mutaties product 3.1 Onderwijs		*-72*	*4*	*76*
3.2 Jeugd				
Maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp Voor 2026 wordt een tekort op het budget voor jeugdhulp verwacht. Dit wordt veroorzaakt door zowel een stijgende vraag naar jeugdhulp als een toename van complexe en meervoudige problematiek, waardoor de gemiddelde kosten per traject toenemen. Het tekort wordt verder beïnvloed door enkele zeer kostbare individuele zorgtrajecten. Door de schaalgrootte van de gemeente hebben deze trajecten een relatief grote impact op het totale budget. Hoewel een deel van deze kosten een incidenteel karakter heeft, sluiten zij aan bij de landelijke/regionale ontwikkeling binnen de jeugdhulp: de complexiteit van hulpvragen neemt toe en daarmee ook de kosten van passende ondersteuning. Hierdoor staat het budget voor jeugdhulp structureel onder druk.	S I	500 470		-500 -470
1e lijnsloket Jeugd				
Inkomensoverdrachten gemeenten Door vertraging in de landelijke uitwerking van het programma Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming zijn niet alle beschikbare middelen ingezet. Het resterende budget wordt via de gemeente Eindhoven naar rato verdeeld onder de deelnemende gemeenten. Dit resulteert voor Heeze-Leende in een incidenteel voordeel.	I		32	32
Inzet opgave regisseur De personele inzet voor jeugd heeft een nadelig effect in 2026. De kosten hiervoor krijgen we volledig vergoed door Samen voor Jeugd waardoor het een budgettair neutrale bijstelling is.	I	67	67	
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	26		-26

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
Overige mutaties < €25.000	I	10		-10
Totaal mutaties product 3.2 Jeugd		*1.073*	*99*	*-974*
Begeleiding (Wmo)				
WMO- begeleiding Het beslag op individuele voorzieningen is lastig te voorspellen. De begroting 2026 was op basis van de toen bekende cijfers naar beneden bijgesteld. Dit jaar zien we een flinke toename aan cliënten. Dit resulteert in een nadelig effect van €170.000.	S	170		-170
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	-24		24
Overige mutaties < €25.000	I	7	7	
Totaal mutaties product 3.3 Maatschappelijke ondersteuning		*153*	*7*	*-146*
3.4 Gezondheid				
Subsidie Gezond en actief leven akkoord (SPUK GALA) Van de beschikbare middelen uit de Brede SPUK 2025 wordt 10% doorgeschoven naar 2026. Bovendien heeft het ministerie van VWS een wijzigingsbesluit genomen en een pakketkorting van 10% doorgevoerd op de Brede Spuk. Het betreft een budgettaire neutrale wijziging.	I	44	44	
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD) Het ontvangen jaarrekeningresultaat 2025 van de GGD en de 1e begrotingswijziging 2026 resulteren tot een incidenteel voordeel van € 43.000.	I	-43		43
Overige mutaties < €25.000	I	-3		3
Totaal mutaties product 3.4 Gezondheid		*-2*	*44*	*46*
3.5 Participatie				
Opvang asielzoekers				
Duurzame gemeentelijke opvang (DGO) Voor de opvang van asielzoekers DGO wordt op basis van de huidige prognose een voordeel van € 300.000 verwacht. De kosten worden gedekt door de COA-vergoeding van € 78 per persoon per dag. Op basis van de verwachte bezetting en kostenontwikkeling resteert naar verwachting een voordelig saldo.	I	-300		300
Doorstroomlocatie Jan Deckersstraat				
Doelgroep flexibele regeling (SPUK)	S	70	100	30
De lasten en baten van de doorstroomlocatie in Heeze worden geactualiseerd op basis van de financiering vanuit de DFR SPUK. Een deel van de geraamde exploitatiekosten was reeds opgenomen in de gemeentelijke begroting, maar kan nu worden gedekt uit de ontvangen subsidie. Hierdoor ontstaat in 2026 een begrotingsvoordeel van in totaal circa € 68.000, waarvan een groot deel een structureel karakter heeft.	I	-38		38
Huisvesting grote gezinnen vergunninghouders ***Subsidie HGGV*** Er is een specifieke uitkering van € 28.000 ontvangen voor de huisvesting van een groot statushoudersgezin. De middelen worden volledig besteed, waardoor de regeling budgettair neutraal verloopt.	I	28	28	
Huisvesting statushouders ***HAR+ regeling*** Het voordeel van € 30.000 komt door een bijdrage van het COA vanuit de HAR+-regeling voor de huisvesting van statushouders.	I		30	30

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
Bijstand ***BUIG*** De actualisatie van de BUIG middelen laat zien dat de bijstandsuitgaven in 2026 verder stijgen. De verhoging van het rijksbudget is onvoldoende om deze groei te compenseren. Aanvullend worden de stijgende lasten voor loonkostensubsidies slechts deels gecompenseerd door extra rijksmiddelen en een interne herschikking, terwijl de IOAW-lasten structureel dalen. Het gevolg hiervan is dat een structurele budgetverhoging van € 176.000 benodigd is. Een eventuele onttrekking aan de reserve BUIG wordt beoordeeld bij de opstelling van de slotwijziging omdat we dan een beter financieel beeld hebben van de ontwikkelingen.	S	403	227	-176
Bijzondere bijstand Voor bijzondere bijstand worden in 2026 de baten uit leenbijstand verhoogd (Meicirculaire). Door een groter aantal verstrekte inrichtingskredieten aan statushouders en een hogere gemiddelde kredietomvang worden zowel de lasten als de baten van de leenbijstand hoger geraamd. De hogere lasten kunnen worden opgevangen binnen het beschikbare budget voor bijzondere bijstand, de baten uit leenbijstand worden met €35.000 verhoogd.	I		35	35
Sociale werkvoorziening (ERGON) Voorgesteld wordt de begroting voor de bijdrage WSW meerjarig aan te passen overeenkomstig de bedragen uit de Meicirculaire 2026.De gemeente ontvangt via de Integratie-uitkering Participatie een rijksbijdrage voor de financiering van de uitvoering van de WSW. Deze middelen zijn volledig bestemd voor de bekostiging van de uitvoering door het participatiebedrijf Ergon en worden daarom één-op-één doorbetaald aan de Ergon. In deze bijstelling is ook een administratieve wijziging doorgevoerd van ruim € 133.000 naar het Participatiebudget. Het ontstane financiële voordeel op het Wsw budget van ruim € 77.000 kan hiermee vrijvallen. De meerjarige begrote bedragen dienen aan te sluiten met de WSW gelden uit de Meicirculaire 2026.	S	-77		77
Overige mutaties < €25.000	I	9		-9
	S	12		-12
Totaal mutaties product 3.5 Participatie		*106*	*420*	*314*
3.6 Dorpshuizen				
Club-huizen en buurthuizen ***Duurzaam Meerjarig Onderhoudsplan Gebouwen*** Op basis van het vastgesteld Meerjarig Duurzaam Onderhoudsplan Gebouwen 2026-2030 zijn de onderhoudskosten geactualiseerd. Dit leidt tot een structureel nadeel.	S	39		-39
Kapitaallasten Door actualisering van de kapitaallasten op basis van de voortgang en realisatie van de investeringskredieten ontstaat een, structureel, voordeel.	S	-47		47
Ingeleend personeel budgettair neutraal Betreft een overheveling van salarismiddelen naar verschillende thema's ter dekking van de kosten van ingeleend personeel. Per saldo heeft deze wijziging geen effect op het begrotingssaldo.	I	24		-24
Overige mutaties < €25.000				
Totaal mutaties product 3.6 Dorpshuizen		*16*		*-16*
3.7 Sport				

Product/omschrijving	S/I *	Mutatie lasten	Mutatie baten	Saldo mutaties
Duurzaam Meerjarig Onderhoudsplan Gebouwen Op basis van het vastgesteld Meerjarig Duurzaam Onderhoudsplan Gebouwen 2026-2030 zijn de onderhoudskosten geactualiseerd. Dit leidt tot een structureel nadeel.	S	37		-37
Sloop gymzaal Strabrecht Met de ingebruikname van de nieuwe sportzaal Weibossen is gymzaal Strabrecht gesloten. Voor de sloop van laatstgenoemde gymzaal zijn in deze Bestuursrapportage middelen beschikbaar gesteld.	I	50		-50
Mutatie voorziening Er is momenteel geen vastgesteld MJOP voor sportaccommodaties en de onderhoudsvoorziening is uitgeput. Daarom wordt de geraamde dotatie voor 2026 afgeraamd, conform de uitgangspunten van de Kaderbrief 2027. Binnenkort wordt gestart met het opstellen van een MJOP voor de kunstgrasvelden, waarna een voorstel zal worden gedaan voor een nieuw te vormen onderhoudsvoorziening. De aframing van de dotatie leidt tot een structureel voordeel van € 48.000. Vanaf 2027 en verder is het voordeel reeds verwerkt in de Kaderbrief 2027.	S	-48		48
Gymnastieklokaal Weibossen ***Dubbel opgenomen voordeel Gymzaal Weibossen*** Bij de gymnastieklokalen Heeze is eerder uitgegaan van lagere onderhoudskosten door de ingebruikname van de nieuwe gymzaal Weibossen (vergeleken met de oude gymnastieklokalen). Dit leidt tot een structureel nadeel van € 46.000.	S	46		-46
Kapitaallasten In de jaarrekening is toegelicht dat de investering in gymzaal Weibossen niet in 2025, maar in 2026 wordt afgesloten. De vertraging in realisatie leidt tot een incidenteel voordeel van € 135.000 in 2026.	S	-135		135
Subsidie sport ***SPUK Sport 2024*** Als gevolg van de vaststelling van de SPUK Sport 2024 is een aanvullende bijdrage van € 99.000 toegekend.	I		99	99
Overige mutaties < €25.000	I	23		-23
Totaal mutaties product 3.7 Sport		*-27*	*99*	*126*
3.8 Cultuur				
Restauratie St. Victor molen In 2026 wordt de restauratie van de St. Victormolen voltooid. De kosten 2026 van deze restauratie worden gedekt uit een hiervoor verstrekte Rijkssubsidie.	I	237	237	
Overige mutaties < €25.000	I	-2		2
	S	13		-13
Totaal mutaties product 3.8 Cultuur		*248*	*237*	*-11*
Totaal structurele mutaties	*S*	*943*	*327*	*-615*
Totaal incidentele mutaties	*I*	*552*	*592*	*39*
Totaal afwijkingen programma 3		**1.495**	**919**	**-576**

Op 9 maart 2026 heeft de gemeenteraad de strategische visie wagenbouwlocaties vastgesteld. De kaders uit het stuk beogen locaties voor wagenbouw fysiek en juridisch veilig te stellen voor de lange termijn, 2030-2040. Kaders uit de visie steunen op de zelfredzaamheid en zelfwerkzaamheid van verenigingen, gefaciliteerd door de gemeente. In navolging van de visie wordt een uitvoeringsplan opgesteld waarin de benodigde- versus beschikbare financiële middelen voor realisatie en beheer in kaart worden gebracht. Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van het uitvoeringsplan stelt het college alvast een incidentele bijdrage van € 10.000 beschikbaar ter ondersteuning van het realiseren van een wagenbouwplaats ten behoeve van het carnaval in Leende.

3.1 Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Als gemeente betekenisvol zijn voor het onderwijs, passend bij de rol van de gemeente.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren van de Lokaal Educatieve Agenda 2024-2027

In samenwerking met het onderwijs, kinderopvang, bibliotheek, jongerenwerk en JGZ geven we uitvoering aan de meerjarige Lokaal Educatieve Agenda . Onze visie ten aanzien van opgroeien en opvoeden (Opgroeikracht) vormt hierbinnen de basis. Samen werken we aan het versterken van de opgroeikracht van de jeugdigen in onze gemeente. Doel is dat in 2030 meer jeugdigen (4-21 jaar) voldoende mentaal weerbaar zijn, meer ouders in staat zijn hun opvoeduitdagingen zelf op te lossen binnen het eigen sociale netwerk of met behulp van voorzieningen sociale basis, dat in 2028 een hoger percentage van de inwoners (4-11 jarigen) voldoet aan de beweegrichtlijnen, en dat meer jeugdigen meedoen (opgroeien en ontwikkelen) in de samenleving. Hiervoor zetten we diverse acties uit.

Status maatregel

Toelichting status

Loopt volgens planning. De acties worden concreter gemaakt middels een uitvoeringsplan.

Om het vraag gestuurde aanbod van Opgroeikracht goed te verankeren en het eigenaarschap bij de juiste partij te borgen is het doel om vanaf schooljaar 2026-2027 volgens een nieuwe programmastructuur met alle partners te werken. Op deze wijze verduurzamen we het vraag gestuurde aanbod van Opgroeikracht en werken we toe naar een persoonsonafhankelijke borging. De sturing is erop gericht de beoogde maatschappelijke resultaten te realiseren.

Vanuit het onderwijsachterstandenbeleid, anderstalige leerlingen extra kansen bieden door middel van aanvullende (taal)ondersteuning op scholen

Wanneer taal een belemmering vormt om te kunnen ontwikkelen, ontplooit de leerling niet de talenten en capaciteiten die het in zich heeft. Een goede taalvaardigheid geeft meer kansen in de schoolloopbaan en is helpend bij de integratie. Het aantal anderstalige kinderen in Heeze-Leende is de afgelopen jaren gestegen.

Status maatregel

Toelichting status

Wij hebben subsidie verleend voor extra (taal)ondersteuning aan anderstalige leerlingen op drie scholen in onze gemeente: Dirk Hezius, de Merlebos en de Parel. Aan kinderen met een migratieachtergrond wordt extra ondersteuning gegeven door een NT2-gespecialiseerde professional, zodat zij kansrijk kunnen invoegen in het onderwijs en de maatschappij.

Wat willen we bereiken?

Combinatiefunctionarissen breed inzetten in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

In 2026 continueren we de inzet van de cultuurcoach en beweegcoach

De inzet van de cultuurcoach is gekoppeld aan de uitvoering van de Cultuur met Kwaliteit regeling 4 (CMK 4) in het basisonderwijs.

De beweegcoach richt zich op doelgroepen die achterblijven in sport en bewegen. Met betrekking tot de combinatiefunctionarissen sport in het onderwijs is een afbouwregeling vastgesteld. In 2026 bouwen we deze inzet af en vanaf 2027 zijn de scholen volledig verantwoordelijk voor het gymonderwijs en de bekostiging daarvan.

Status maatregel

Toelichting status

Loopt volgens planning.

Per schooljaar 2026-2027 is de inzet van de combinatiefunctionarissen sport in het onderwijs volledig afgebouwd. Scholen zijn weer volledig verantwoordelijk voor het gymonderwijs en de bekostiging daarvan.

Een beweegcoach is afgelopen periode geworven en start op 1 september 2026.

Wat willen we bereiken?

Digitale vaardigheden ouderen/ volwassenen versterken zodat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving. En laaggeletterde inwoners ondersteunen zodat zij mee kunnen doen in de samenleving.

Wat gaan we ervoor doen?

Stimuleren en (mede) mogelijk maken dat diverse lokale organisaties waaronder de KBO, trainingen digitale vaardigheid aanbieden.

Status maatregel

Toelichting status

Binnen de gemeente worden diverse trainingen digitale basisvaardigheden aangeboden. Denk aan het Oefenplein (o.m. Klik&Tik), Seniorweb digitale basiscursus, DigiSpreekuur, Digisterker: werken met de digitale overheid, Digi-café etc.

Daarnaast kunnen inwoners terecht bij het Formulierenspreekuur, Financieel spreekuur en het Informatiepunt Digitale Overheid. Vrijwilligers van het Formulierenspreekuur hielpen inwoners bij het invullen van (digitale) formulieren, aanvragen van toeslagen of kwijtscheldingen. De vrijwilligers van het Financieel spreekuur hielpen met name bij geldzaken.

Aanbieden van volwasseneducatie voor inwoners

Het taalnetwerk Heeze-Leende biedt ondersteuning aan inwoners bij het verbeteren van taal- en digitale vaardigheden. Taalkracht biedt de formele volwasseneducatie aan, de bibliotheek de non-formele. Non-formeel onderwijs is georganiseerd leren, maar wat minder gestructureerd en systematisch in vergelijking met formeel leren. Het is een vorm van leren die zich geheel buiten de schoolmuren afspeelt.

Status maatregel

Toelichting status

Loopt volgens planning. Inwoners kunnen bij het Taalnetwerk terecht voor het verbeteren van de taal- en digitale vaardigheden.

Wat willen we bereiken?

Inwoners blijven zich een leven lang ontwikkelen.

Wat gaan we ervoor doen?

Aanbieden van volwasseneducatie voor inwoners die niet inburgering plichtig zijn

Via Taalkracht bieden wij diverse cursussen aan voor inwoners die meerderjarig en niet inburgeringsplichtig zijn om Nederlands te leren, digitaal vaardiger te worden en om te leren rekenen. Deze basisvaardigheden zijn van belang om sterk te staan in de samenleving. Regionaal wordt dit vanuit de Wet Educatie Beroepsonderwijs-middelen gefinancierd.

Status maatregel

Toelichting status

Inwoners die Nederlands willen leren lezen, schrijven en praten (bij NT2'ers), kunnen zich aanmelden voor een taalcursus op het eigen niveau, begeleidt door een docent van Taalkracht.

Ondersteunen en stimuleren van een leven lang leren van doelgroepen waar de gemeente een rol heeft.

De bibliotheek heeft hierbinnen een sleutelrol. In 2026 versterken we het bibliotheek-programma op dit vlak. Een voorbeeld is de ontwikkeling van een spreekurenplein in zowel Leende als Heeze.

Daarnaast stellen we een concept meerjarenplan voor de bibliotheek op (wat onderdeel is van de nieuwe bibliotheekwet).

Status maatregel

Toelichting status

Op 29 januari 2026 is het Informatieplein Leende (spreekurenplein) geopend. Binnen Informatieplein Leende werken meerdere organisaties samen om vragen te beantwoorden over thema's als gezondheid, geldzaken, vervoer, energie, taal, wonen en welzijn of de (digitale) overheid. We onderzoeken de wenselijkheid en haalbaarheid van een informatieplein in Heeze.

In samenwerking met gemeenten Geldrop-Mierlo, Nuenen en Son& Breugel werken we momenteel onder leiding van bureau Berenschot aan het opstellen van een meerjaren bibliotheekvisie inclusief financiële kaders.

Wat willen we bereiken?

Verduurzaming onderwijsaccommodaties.

Wat gaan we ervoor doen?

Toekomstbestendige huisvesting Dirk Hezius

Voor de basisschool Dirk Hezius geven we uitwerking aan het voorkeursscenario, dat op basis van het haalbaarheidsonderzoek door de raad is vastgesteld. Hiervoor wordt een projectstructuur ingericht.

Status maatregel

Toelichting status

Het haalbaarheidsonderzoek is afgerond. Op 8 september is er een presentatie aan de raad gegeven waarin het scenariorapport is toegelicht.

Op basis van het accommodatiebeleid komen tot een uitvoeringsprogramma voor het Integrale Huisvesting Plan Onderwijs, Opvang en Zorg.

In het accommodatiebeleid is opgenomen dat er een uitvoeringsprogramma dient te komen voor het Integrale Huisvesting Plan Onderwijs, Opvang en Zorg. Wij gaan dit uitvoeringsprogramma met inzet van capaciteit en externe expertise opstellen.

Status maatregel

Toelichting status

Opdracht wordt in de tweede helft van 2026 gegund. Waarna hier verdere uitvoering aan wordt gegeven.

Wat willen we bereiken?

Voorkomen van voortijdig schoolverlaters (vsv) en het bieden van een kansrijke start.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het regionaal uitvoeringsprogramma Voortijdig School Verlaters (vsv)

Uitvoering geven aan het regionaal uitvoeringsprogramma Voortijdig School Verlaters (vsv), zodat vsv'ers alsnog een startkwalificatie halen of op een passende zorg- of arbeidsplek terechtkomen. Vanuit het Doorstroompunt krijgen jongeren tussen 18 en 23 jaar, die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, begeleiding van doorstroomcoaches naar school, werk, een combinatie van beide of hulpverlening. Een startkwalificatie is een mbo-diploma op tenminste niveau 2, of een havo- of vwo-diploma. Jongeren worden proactief benaderd en gevolgd zolang ze kwalificatie plichtig zijn.

Status maatregel

Toelichting status

We nemen deel aan het regionaal uitvoeringsprogramma vroegtijdig schoolverlaters (VSV), zodat vsv’ers alsnog een startkwalificatie halen of op een passende zorg- of arbeidsplek terechtkomen. Rond de zomer is het regionale jaarverslag van schooljaar 2024-2025 gereed en kunnen we informeren over de resultaten.

3.2 Jeugd

Wat willen we bereiken?

Inzetten op versterken mentale gezondheid van jongeren.

Kinderen en jongeren ontwikkelen zich het beste als ze lekker in hun vel zitten, zichzelf kunnen zijn, en gezond en veilig opgroeien in een kansrijke omgeving.
Kortom: als zij een hoge mate van welbevinden ervaren. Vanuit Opgroeikracht werken we samen met onze maatschappelijke partners aan het versterken van de mentale kracht van jeugdigen van 10-14 jaar en jongeren van14 jaar en ouder. We hebben hierbij de vroege signalen ten aanzien van de mentale kracht van onze jeugdigen in beeld en werken toe naar een passend preventief aanbod ter versterking hiervan. Hierbij maken we onderscheid in universele, selectieve en individuele preventie: het bevorderen van een positieve mentale ontwikkeling van alle kinderen en jongeren, een specifieke groep jongeren waarvan de mentale ontwikkeling gevaar loopt of een individueel preventief aanbod als er sprake is van individuele psychosociale problematiek.

Samen met het basisonderwijs en onze maatschappelijke partners richten we ons vanuit Opgroeikracht op een preventief aanbod gericht op het versterken van de weerbaarheid van groep 7/8 leerlingen met als doel de jeugdigen zo weerbaar als mogelijk aan de overgang van groep 8 naar de middelbare school te laten starten.

Voor de jongeren van 14-23 richten we ons vanuit Opgroeikracht op aansluitende inloopmogelijkheden in het jongerencentrum en werkt het jongerenwerk outreachend om de groep van jongeren die steun nodig hebben bij het volwassen worden. Daarnaast werken we op basis van de vroege signalen samen met de maatschappelijke partners en het verenigingsleven aan een passend preventief aanbod voor deze groep jeugdigen.

Onze maatschappelijke partners bieden in de week van de mentale gezondheid, vanuit en gericht op de leefwereld van jongeren, een aanbod gericht op het versterken van de mentale kracht. Hierin heeft de gemeente een coördinerende rol.

Wat gaan we ervoor doen?

Herijking speeltuinenbeleid

Buitenspelen is van essentieel belang voor de fysieke, sociale en mentale ontwikkeling van kinderen. Het draagt bij aan gezondheid en beweging en verbinding in de buurt. Speelplekken zijn ontmoetingsplekken voor jong en oud en dragen bij aan sociale cohesie. De buitenspeelmiddagen die in 2025 zijn georganiseerd in de kernen zijn positief ontvangen. Wij willen het huidige speeltuinenbeleid herijken en laten onderzoeken hoe we komen tot een toekomstbestendig speeltuinenbeleid en bereiden een advies voor nieuw speeltuinenbeleid.

Status maatregel

Toelichting status

In het najaar wordt gestart met het herijken van het speeltuinenbeleid. Er wordt een beleidskader voor de openbare speel- en beweegruimte opgesteld. En een uitvoeringsprogramma en -kaart voor de formele speelplekken.

Starten meerjarencampagne 'doorbreken taboes mentale gezondheid ' onder jongeren

We willen in samenwerking met huisartsen een meerjarige campagne opzetten gericht op het bespreekbaar maken van mentale gezondheid of kwetsbaarheid onder jongvolwassenen (16-25).

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn ‘De beweging van Positieve Gezondheid’ van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Status maatregel

Toelichting status

Samen met praktijkondersteuner GGZ, de kwartiermaker GGZ, een ervaringsdeskundige, de GGD en betrokken beleidsmedewerkers werken we aan een meerjarige aanpak om het taboe op mentale gezondheid te doorbreken. De focus ligt op jongvolwassenen (18-30 jaar), waarbij het bereiken van de doelgroep een belangrijke uitdaging is. Momenteel verkennen we welke activiteiten en communicatieaanpak het meeste effect kunnen hebben.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke zorg voor inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoering geven aan het meerjarenplan 2026 - 2028 Samen voor Jeugd

Doel van deze meerjarenopgaven is de jeugdzorg en de samenwerking in de keten te verbeteren zodat het jeugdzorgstelsel financieel beheersbaar wordt. Het meerjarenplan

is in de lijn met de hervormingsagenda Jeugd. In 2026 stellen we in samenwerking met de regiogemeenten de uitvoeringsplannen op en voeren we deze (meerjarig) uit.

Status maatregel

Toelichting status

In de afgelopen periode zijn de randvoorwaarden gecreëerd voor de doorontwikkeling van de jeugdhulp. De koers op normaliseren en passende hulp is vastgesteld en de eerste werkafspraken met partners zijn gemaakt. De samenwerking tussen onderwijs, zorg en lokale teams is versterkt. Daarnaast is een start gemaakt met het coördinatiepunt wonen en verblijf en is de Multi-aanpak geëvalueerd. Tegelijk zijn belangrijke voorbereidingen getroffen voor de brede inkoop vanaf 2028, de vorming van een gemeenschappelijke regeling en de aanpak van wachttijden en niet-gecontracteerde zorg. Hiermee is de basis gelegd voor een meer doelmatige en beheersbare jeugdhulp.

Vanuit het netwerk Opgroeikracht trainingen en ouderbijeenkomsten organiseren met betrekking tot opvoeden en opgroeien

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn ‘Samen kansen creëren’
van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Status maatregel

Toelichting status

In de eerste helft van 2026 zijn meerdere trainingen en ouderbijeenkomsten georganiseerd met betrekking tot opvoeden en opgroeien. Voorbeelden hiervan zijn maandelijkse buitenspeelmiddagen die rouleren per dorpskern, een cursus voor ouders van jonge pubers, ouderbijeenkomst pubers en carnaval, fit 4 two diner voor zwangeren, ‘Hoe dan?’, bijeenkomsten voor ouders van het jonge kind, ouder-kind café, en de nijntje groenten- en fruitwandelingen voor peuters en hun ouders. In het najaar staat een de thema-maand vanuit Opgroeikracht gepland met als thema digitaal opgroeien.

Door het organiseren van laagdrempelige en herkenbare activiteiten kunnen meer inwoners deelnemen, wat de verbinding en betrokkenheid in de dorpskernen versterkt. De opbouwwerker Opvoeden en Opgroeien is een bekend gezicht in de gemeente voor ouders, waarbij er direct contact ontstaat met een hele brede groep ouders.

Verkennen mogelijkheden tot implementatie JIM

De JIM-aanpak staat voor **Jouw Ingebrachte Mentor** en is een innovatieve werkwijze binnen de jeugdhulp en het sociaal domein. Het idee is dat een jongere zelf een vertrouwenspersoon kiest uit zijn of haar eigen netwerk — bijvoorbeeld een tante, buurman, sportcoach of vriend van de familie — die als mentor optreedt in het

hulpverleningstraject. Dit ter versterking van het netwerk en meer regie voor jongeren.

Status maatregel

Toelichting status

De aanpak JIM (Jouw Ingebrachte Mentor) wordt niet in 2026 opgepakt. Hoewel deze aanpak goed aansluit bij de beweging naar meer ondersteuning in de eigen omgeving en het versterken van het netwerk van jongeren, vraagt de invoering om extra inzet en begeleiding. Gezien de bestaande prioriteiten binnen de jeugdhulp en het project Stevige lokale Teams ligt de focus de komende jaren op het realiseren van de lopende opgaven en het versterken van de basis. Hiermee borgen we eerst de noodzakelijke randvoorwaarden voor toekomstbestendige jeugdhulp.

3.3 Maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we bereiken?

Digitale vaardigheden van inwoners versterken, zodat isolatie en een digitale tweedeling wordt voorkomen.

Wat gaan we ervoor doen?

Digitale vaardigheden van ouderen/volwassenen versterken zodat iedereen mee kan blijven doen in de samenleving. Zie thema onderwijs.

Status maatregel

Toelichting status

Zie thema onderwijs

Wat willen we bereiken?

Het voorkomen en verminderen van eenzaamheidsproblematiek.

Wat gaan we ervoor doen?

Samen met inwoners uit alle kernen en maatschappelijke partners ontwikkelen we initiatieven die de nadruk leggen op ontmoeting in plaats van eenzaamheid.

Een goed voorbeeld hiervan is de Week van de Ontmoeting, waarin in alle kernen activiteiten worden georganiseerd die gericht zijn op het bevorderen van contact en verbinding.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn ‘De beweging van Positieve Gezondheid’ van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Status maatregel

Toelichting status

Op verzoek van het inwonersinitiatief Hallo Leende ondersteunen we de inzet van Hoplr om de onderlinge verbinding tussen inwoners te versterken. Ook in Sterksel wordt verkend of aansluiting bij dit platform meerwaarde biedt. Naar aanleiding van een bijeenkomst over voorbereid zijn op ouder worden in het kader van de woonzorgvisie organiseren de seniorenverenigingen dit najaar gezamenlijke bijeenkomsten voor inwoners van 55 jaar en ouder. Hierbij staan onderwerpen als voorbereid ouder worden, zelfredzaamheid en het belang van sociale contacten centraal. Van 24 t/m 30 september organiseren inwoners uit alle kernen, samen met professionals, de Week van de Ontmoeting met diverse activiteiten die ontmoeting, verbinding en deelname aan de samenleving stimuleren.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn ‘De beweging naar Positieve Gezondheid’ van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Wat willen we bereiken?

Iedereen kan (blijven) meedoen.

Wat gaan we ervoor doen?

Van Bewustwording naar Beleid: Inclusie in Actie

In 2026 continueren we de uitvoering aan de lokale inclusie agenda. We richten ons met name op digitale toegankelijkheid en op bewustwording met betrekking tot mensen met een lichamelijke beperking. Maar inclusie is breder dan dat. Daarom maken we in 2026 ook een plan voor de toekomst. We gaan dan ook kijken naar andere belangrijke onderwerpen, zoals:

- Mensen met een verstandelijke beperking
- Geestelijke gezondheid
- Stigmatisering en discriminatie
- Genderneutraliteit
- Acceptatie van LHBTQIA+ personen

Deze bredere blik is de voorbereiding op een nieuwe Inclusie Agenda vanaf 2027. Deze activiteiten vallen onder het programma ‘Samen kansen creëren’ uit het beleidsplan Sociaal Domein 2024–2027.

Status maatregel

Toelichting status

De Lokale Inclusieagenda heeft de afgelopen jaren geleid tot een duidelijke versterking van samenwerking en bewustwording binnen de organisatie en met maatschappelijke partners. Inclusie wordt steeds vaker meegenomen in beleid en uitvoering, en teams weten elkaar beter te vinden op dit onderwerp. Dit heeft geresulteerd in concrete verbeteringen in de leefomgeving, zoals de realisatie van rolstoeltoegankelijke pad op de strabrechtse heide. Daarnaast is een stevige basis gelegd voor het structureel betrekken van ervaringsdeskundigen. De werkgroep toegankelijkheid is actief en signalen van inwoners worden steeds beter opgehaald en benut, bijvoorbeeld via laagdrempelige meldingen van knelpunten. Ook op het gebied van participatie en sport zijn stappen gezet. De inzet van de Uniek Sporten-coach is versterkt en het inclusieve sport- en beweegaanbod is beter zichtbaar en toegankelijk gemaakt, onder andere via landelijke platforms. Hierbij wordt actief samengewerkt met andere gemeenten in de regio. Tot slot voldoet de gemeente Heeze-Leende aan de wettelijke eisen voor digitale toegankelijkheid. Daarmee is een brede basis gelegd: inclusie is zichtbaarder geworden, beter georganiseerd en steeds meer onderdeel van de dagelijkse praktijk.

Versterken van de mentale en fysieke gezondheid van inwoners, via passende preventieve interventies in samenwerking met maatschappelijke organisaties:

We organiseren ontmoetingsactiviteiten gericht op lotgenotencontact, informatie en ondersteuning, zoals het Geheugenhuis, het Mantelzorgcafé en de Psy-salon. Hiermee stimuleren we ontmoeting, kennisdeling en vroegtijdige ondersteuning.

Status maatregel

Toelichting status

We organiseerden ontmoetingsactiviteiten gericht op lotgenotencontact, informatievoorziening en ondersteuning, zoals het Geheugenhuis, het Mantelzorgcafé en de Psy-salon. Deze activiteiten bevorderden ontmoeting, kennisdeling, herkenning en vroegtijdige ondersteuning van inwoners.

Daarnaast werken we samen met de praktijkondersteuner GGZ, de kwartiermaker GGZ, een ervaringsdeskundige, de GGD aan een meerjarige campagne taboe doorbreken mentale gezondheid. De focus ligt daarbij op jongvolwassenen (18-30 jaar), een doelgroep die vaak lastig te bereiken is. Daarom onderzoeken we welke activiteiten en communicatievormen het meest effectief zijn om deze doelgroep te bereiken.

De activiteiten vallen onder de Programmalijn 'de Beweging naar Positieve gezondheid' van het beleidsplan Sociaal Domein 2024 - 2027.

Uitvoering van pilot(s) samenlevingsopbouw

We zetten in op pilots die voortkomen uit inwonersinitiatieven. Ook zetten we in op een pilot Woonleefcirkel in Leende. Deze initiatieven dragen bij aan het versterken van de sociale samenhang, het vergroten van de onderlinge betrokkenheid van inwoners in de eigen buurt.

Status maatregel

Toelichting status

We staan open voor initiatieven van inwoners die bijdragen aan ontmoeting, verbinding en leefbaarheid in onze gemeente. Zo heeft recent een inwoner een initiatief ingediend voor een ontmoetingsplek in De Nieuwe Hoeve. Met de initiatiefnemer verkennen we de mogelijkheden en kijken we hoe dit initiatief verder kan worden ontwikkeld. Hierbij werken we vanuit de ABCD-principes, waarbij de kracht, talenten en netwerken van inwoners centraal staan. Daarnaast bevinden we ons in de afrondende fase van de besluitvorming over de pilot Woonleefcirkel, die we samen met woCom en Valkenhof ontwikkelen. De verwachting is dat we in september kunnen starten met de uitvoering van de pilot.

Inrichten van de Ketenaanpak Valpreventie voor ouderen van 65 jaar en ouder met een valrisico.

In samenwerking met de lokale fysiotherapiepraktijken het aanbod valpreventie versterken. Hierbij zetten we in op vroegtijdig signaleren van risico's en het aanbieden van gerichte interventies zoals voorlichting en beweegprogramma's. Deze aanpak draagt bij aan het vergroten van de zelfredzaamheid van ouderen en het voorkomen van valincidenten.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn 'De beweging van Positieve Gezondheid' van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Status maatregel

Toelichting status

Samen met fysiotherapiepraktijken en andere zorgprofessionals hebben we de ketenaanpak valpreventie uitgevoerd in Leende, Sterksel en Leenderstrijp. Ongeveer 200 inwoners namen deel aan voorlichtingsbijeenkomsten, 100 inwoners zijn gescreend op valrisico en 35 inwoners hebben deelgenomen aan een beweegprogramma gericht op het verminderen van valrisico's. De meeste inwoners geven aan dat het programma hen geholpen heeft om beter om te gaan met valrisico's. Tijdens deze programma's is aandacht besteed aan het belang van structureel bewegen. Waar nodig zijn deelnemers doorgeleid naar het lokale sport- en beweegaanbod, zodat zij ook na afloop van het traject actief kunnen blijven. In september 2026 start de aanpak in het tweede deel van Heeze; het eerste deel van Heeze heeft hier in 2025 al aan deelgenomen.

Uitvoeren van het uitvoeringsplan Woonzorgvisie 2024 - 2028

In 2026 zetten we de uitrol van het uitvoeringsplan Woonzorgvisie voort. Dit doen we door het oppakken van diverse acties zoals een pilot woonleefcirkel, het stimuleren van bewustwording bij (toekomstige) ouderen voor het maken van tijdige en passende keuzes met het oog op ouder worden, inzetten op nultredenwoningen, met name nabij (zorg)voorzieningen (in toekomstige woonleefcirkels), het versterken van de samenwerking tussen welzijn- en zorgorganisaties en woningcorporaties.

Status maatregel

Toelichting status

Vanuit het uitvoeringsplan woonzorgvisie hebben we in mei een bijeenkomst georganiseerd voor ongeveer 30 formele en informele organisaties rond het thema voorbereid zijn op ouder worden. Hierbij stond ook de samenwerking tussen

organisaties centraal, mede gezien de toenemende personeelskrapte in zorg en ondersteuning. Afgesproken is om deze netwerkbijeenkomst voortaan twee keer per jaar te organiseren. In het najaar vindt een vervolgbijeenkomst plaats. Daarnaast organiseren de seniorenverenigingen dit najaar bijeenkomsten voor inwoners om het gesprek aan te gaan over voorbereid ouder worden. Thema's zijn onder meer wonen, zelfredzaamheid, eenzaamheid en gezond ouder worden. Op 13 juli heeft het college ingestemd met de projectopdracht voor de woonleefcirkel, die we samen met woCom en Valkenhof ontwikkelen. Besluitvorming bij deze partners volgt nog. De verwachting is om in september te starten met de uitvoering van de pilot.

Wat willen we bereiken?

Toegankelijke zorg voor inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Thuis in de Samenleving, de beweging van beschermd wonen naar beschermd thuis

De visie op beschermd wonen en beschermd thuis blijft richtinggevend voor de lokale uitvoering en regionale samenwerking. De Regiovisie Doordecentralisatie Beschermd Wonen 2022–2026 schetst een toekomstbestendig landschap waarin zorg en ondersteuning geleidelijk evolueren richting begeleid zelfstandig thuis wonen. Daarbij staan opschalen en afschalen in de eigen leefomgeving centraal, evenals volwaardige participatie van inwoners met een psychische kwetsbaarheid.

Voor 2026 staan belangrijke stappen gepland:

- Integratie van dagbesteding beschermd wonen in bestaande Wmo-overeenkomsten per 1 januari 2026.
- Vaststellen van de Regionale Subsidieregeling Innovatie Beschermd Wonen tot eind 2027, inclusief een aangepast beoordelingskader. Eindhoven als centrumgemeente bereidt dit voor.

De invoering van het woonplaatsbeginsel en het nieuwe verdeelmodel per 1 januari 2026 is opnieuw uitgesteld.

Status maatregel

Toelichting status

De bestuurlijke afspraken Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang zijn verlengd tot 1 januari 2027. De dagbesteding voor Beschermd Wonen is inmiddels volledig

geïntegreerd in de bestaande Wmo-overeenkomsten. De regionale innovatieregeling BW is per 1 januari 2026 beëindigd. Het voornemen is om deze middelen rechtstreeks beschikbaar te stellen aan de regiogemeenten, net als de middelen voor Maatschappelijke steunsystemen. Met deze middelen kunnen regiogemeenten hun lokale sociale basis voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid versterken, waardoor zij langer in hun eigen leefomgeving kunnen worden ondersteund. Dit zal naar verwachting in 2027 worden voorgelegd ter besluitvorming. De invoering van het woonplaatsbeginsel voor Beschermd Wonen is opnieuw uitgesteld. De verantwoordelijkheid voor financiering en toewijzing verschuift daardoor nog niet naar de woongemeente. Voor zover nu bekend is er nog geen nieuwe officiële streefdatum vastgesteld.

Wat willen we bereiken?

Waardering en positionering van mantelzorgers.

Wat gaan we ervoor doen?

Uitvoeren van de aanbevelingen uit de adviesnotitie Mantelzorg

- Implementeren van een mantelzorgtest
- Doorontwikkeling van het mantelzorgsteunpunt
- (Extra) aandacht voor jonge mantelzorgers
- Inzet van professionele ondersteuning
- Aandacht voor de werkende mantelzorger

Status maatregel

Toelichting status

De mantelzorgtest is geïmplementeerd en wordt actief gebruikt. Het mantelzorgsteunpunt ontwikkelt zich continu, met extra aandacht voor jonge mantelzorgers via diverse activiteiten. Daarnaast is de samenwerking met het voorliggende veld en het sociaal team verder versterkt om mantelzorgers beter te ondersteunen.

3.4 Gezondheid

Wat willen we bereiken?

Bevorderen en stimuleren van een gezonde leefstijl.

Wat gaan we ervoor doen?

Pilot Fitcoins

De uitvoering start in september.

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn ‘De beweging van Positieve Gezondheid’ van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027.

Status maatregel

Wat willen we bereiken?

Versterken van de inzet binnen het onderwijs op het hebben van een gezonde leefstijl van kinderen (voldoende beweging, gezonde voeding).

Wat gaan we ervoor doen?

Stimuleren van motorische ontwikkeling onder basisschoolkinderen.

Valt binnen het uitvoeringsprogramma sociaal domein binnen 'de beweging van Positieve Gezondheid'.

Status maatregel

Toelichting status

Samen met 5 kinderopvanglocaties en alle basisscholen heeft de gemeente een 3-jarige samenwerking met stichting Het Bewegend Kind. Doel van de samenwerking is de ontwikkeling van de motorische vaardigheden van kinderen op de kinderdagverblijven en basisscholen: het bewegend leren. Vanuit de gemeente zijn in samenwerking met Bewegend Kind evaluatiecriteria opgesteld om de implementatie van bewegend leren te monitoren. De eerste resultaten van bewegend leren zijn voor de leerkrachten zichtbaar: 50% ziet onder andere een beginnend positieve ontwikkeling in de concentratie van kinderen, meer rust in de klas en verbeterde motoriek. Alle kinderen nemen actief deel. De kinderen waarderen de beweegmomenten met een 8. We evalueren dit programma uitgebreid bij afloop.

Daarnaast organiseerden we buitenspeelmiddagen in verschillende speeltuinen binnen de gemeente.

Uitvoeren meerjaren campagne denormalisatie middelengebruik

Deze activiteiten vallen onder de Programmalijn ‘De beweging van Positieve Gezondheid’ van het beleidsplan sociaal domein 2024-2027

Status maatregel

Toelichting status

Binnen het preventieprogramma is de campagne ‘Gezelligheid zit niet in een zakje’ ingezet tijdens lokale evenementen, in samenwerking met organisatoren, horeca en verenigingen. Via gerichte communicatie, een ouderavond over middelengebruik en gesprekken over verantwoord alcohol schenken is de aandacht voor gezonde keuzes vergroot. De campagne is inmiddels breed bekend binnen de gemeente en heeft geleid tot actieve betrokkenheid van verschillende partners, waarmee een stevige basis is gelegd voor verdere preventieve inzet.

In het najaar wordt deze aanpak verder versterkt binnen sportverenigingen. Samen met betrokken partners en Skip de Trip wordt gewerkt aan een praktische leidraad en ondersteunende campagne die aansluit bij de dagelijkse praktijk van verenigingen. Daarnaast wordt de preventieve game Brainlock geïntroduceerd en wordt een oudercampagne voorbereid om het gesprek over middelengebruik thuis te ondersteunen.

Het jongerenwerk, de opbouwwerker Opvoeden & Opgroeien en de consulent Sport en Bewegen spelen hierbij een belangrijke rol. Door hun sterke verbinding met jongeren, ouders en verenigingen dragen zij bij aan bewustwording, vroegsignalering en een samenhangende preventieve aanpak die aansluit bij de lokale praktijk.

3.5 Participatie

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid voor iedereen.

In Heeze -Leende willen we dat iedereen voldoende inkomen heeft om rond te komen.

Wat gaan we ervoor doen?

Inkomensondersteuning; er is (tijdelijk) ondersteuning voor inwoners die het nodig hebben.

De gemeente biedt (tijdelijke) inkomensondersteuning aan inwoners die financieel kwetsbaar zijn en moeite hebben om rond te komen. Deze ondersteuning is bedoeld om bestaanszekerheid te waarborgen en om te voorkomen dat mensen in problematische schulden terechtkomen.

Inwoners die door omstandigheden, zoals werkloosheid, ziekte of een plotselinge inkomensdaling, tijdelijk niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien, kunnen een beroep doen op diverse regelingen. Denk hierbij aan algemene of bijzondere bijstand, bijstandverlening zelfstandigen, de inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werknemers of zelfstandigen.

Status maatregel

Toelichting status

De gemeente voorziet inwoners die daarvoor in aanmerking komen tijdig van passende inkomensondersteuning. Hiermee is de bestaanszekerheid van financieel kwetsbare inwoners gegarandeerd en is uitvoering gegeven aan de gemeentelijke wettelijke taak.

Geldzorgen; inwoners welke terecht (dreigen) te komen in schuldenproblematiek krijgen ondersteuning.

Vroegtijdige signalering en begeleiding zijn essentieel om financiële problemen beheersbaar te houden en erger te voorkomen. Via externe partners, zoals woningbouwcorporaties, zorgverzekeringen en energieleveranciers, worden signalen ontvangen over het niet betalen van rekeningen. Zo kan al in een vroeg stadium met inwoners welke (beginnende) betalingsachterstanden hebben contact worden gezocht en hulp worden aangeboden. In 2026 gaan we resultaten meten m.b.t. de instroom van inwoners met financiële zorgen en problematische schulden.
De ondersteuning varieert van advies en budgetcoaching tot schuldhulpverlening en saneringstrajecten. Het doel is om inwoners weer grip te geven op hun financiële situatie en perspectief te bieden op een schuldenvrije toekomst.
In 2026 vormt de gemeente met de partners in de keten van geldzorgen een sluitend geheel door ketenpartnerregie. In het derde kwartaal 2026 zal gestart worden met het beleidsplan schulpverlening 2028-2031, deze zal in 2027 aangeboden worden aan de Raad.

Status maatregel

Toelichting status

Via onder meer woningcorporaties, zorgverzekeraars en energieleveranciers worden signalen over betalingsachterstanden ontvangen, zodat inwoners in een vroeg stadium kunnen worden benaderd en passende ondersteuning kan worden geboden. De groep die aangesloten is bij het Landelijk Convenant Vroegsignalering blijft doorgroeien.

De voorgenomen monitoring van de instroom van inwoners met financiële zorgen en problematische schulden is in 2026 nog niet gerealiseerd. Dit komt doordat de benodigde gegevens momenteel niet uit de bestaande systemen kunnen worden gegenereerd. Het inrichten van een betrouwbare datavoorziening wordt zo spoedig mogelijk opgepakt. We verwachten dat eind 2026 volledig zal zijn opgebouwd, waardoor er vanaf 2027 gestuurd kan worden op data.

Ook de beoogde ketenpartnerregie is nog niet volledig tot uitvoering gekomen, onder meer door capaciteitsdruk binnen het cluster. De samenwerking met ketenpartners is wel structureel aanwezig, maar de doorontwikkeling naar ketenpartnerregie vraagt nadere uitwerking. Met de voorbereiding van het beleidsplan Schuldhulpverlening

2028–2031 is al een eerste aanzet gemaakt. Dit beleidsplan wordt in 2027 aan de raad aangeboden.

Minimabeleid; voor inwoners verzachten, verminderen en voorkomen wij armoede door uitvoering van het vastgestelde minimabeleid.

Voor inwoners met een laag inkomen verzachten, verminderen en voorkomen wij armoede door uitvoering van het vastgestelde minimabeleid. Dit beleid richt zich op het bieden van financiële ondersteuning en het vergroten van de participatiemogelijkheden van mensen die rond of onder het sociaal minimum leven.
Door het inzetten van gerichte regelingen en voorzieningen helpen we inwoners om volwaardig mee te doen in de samenleving en voorkomen we dat financiële problemen verergeren. Daarbij streven we naar maximale benutting van de regelingen en een toegankelijke uitvoering.
Hiervoor is eind 2025 een uitvoeringsplan opgesteld, met maatregelen om het bereik en de toegankelijkheid van onze minimaregelingen de komende jaren te vergroten.

Status maatregel

Toelichting status

De implementatie van het uitvoeringsplan verloopt volgens planning. Daarmee zijn de eerste stappen in het vergroten van het bereik en toegankelijkheid gezet.

Participatiewet in balans; de afdeling Werk en Inkomen geeft uitvoering aan de wetswijziging ''Participatiewet in balans''.

De gemeente geeft uitvoering aan de wetswijziging Participatiewet in balans, waarmee het Rijk de Participatiewet eenvoudiger, mensgerichter en effectiever wil maken. Deze wijziging bevat ruim twintig maatregelen die gericht zijn op het vergroten van de kans op werk, het verbeteren van de dienstverlening en het versterken van de menselijke maat.
De wetswijziging biedt gemeenten meer ruimte om maatwerk te leveren, bijvoorbeeld door soepeler om te gaan met terugwerkende kracht bij aanvragen of door het aantrekkelijker te maken om (deeltijd) te werken naast een uitkering. Ook wordt het aanvraagproces vereenvoudigd en krijgen mensen meer financiële zekerheid bij wisselende inkomsten.
De gemeente bereidt zich voor op een gefaseerde invoering van de maatregelen, waarvan de eerste per 1 januari 2026 kunnen worden.

Status maatregel

Toelichting status

De gemeente is klaar voor de uitvoering van de eerste maatregelen uit de wetswijziging Participatiewet in balans. De benodigde aanpassingen in beleid, werkprocessen en de uitvoering zijn gerealiseerd, waardoor de gemeente de wetswijziging vanaf de inwerkingtreding kan toepassen. Hiermee is invulling gegeven aan de landelijke doelstelling om de Participatiewet eenvoudiger, mensgerichter en effectiever uit te voeren. In het tweede deel van 2026 bereidt de gemeente zich voor op de invoering van de maatregelen die per 1 januari 2027 van kracht zullen worden.

Wat willen we bereiken?

Een inclusieve arbeidsmarkt: iedereen doet mee, naar eigen kracht en kunnen. Eenieder werkt (naar vermogen) en heeft de nodige middelen van bestaan.

Afgelopen tijd hebben we middels het project ' Klant in beeld' onze uitkeringsgerechtigden in kaart gebracht. Hierdoor hebben we de ontwikkelbehoefte per uitkeringsgerechtigde goed in beeld zodat we gericht dienstverlening kunnen inzetten om de ontwikkeling te bevorderen.

Wat gaan we ervoor doen?

Re-integratie; waar mogelijk bieden wij hulp aan via trajecten gericht op arbeid of maatschappelijke participatie.

Waar mogelijk biedt de gemeentelijke hulp aan inwoners via trajecten gericht op arbeid of maatschappelijke participatie. Hierbij maken wij gebruik van onze partners als Ergon en diverse gespecialiseerde re-integratiebureaus. Deze trajecten zijn bedoeld om mensen te ondersteunen bij hun terugkeer naar de arbeidsmarkt of bij het vinden van een zinvolle bijdrage aan de maatschappij.

Afhankelijk van de persoonlijke situatie kan het gaan om begeleiding naar werk, scholing, vrijwilligerswerk of andere vormen van participatie. Het doel is om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten en hun kansen op duurzame deelname aan de samenleving te versterken.

Status maatregel

Toelichting status

De gemeente biedt inwoners met een uitkering passende ondersteuning gericht op arbeid of maatschappelijke participatie. Inwoners zijn ingedeeld op de Participatieladder, zodat de ondersteuning aansluit bij hun mogelijkheden. Voor inwoners waarbij die passend is, is een voorziening gericht op arbeid of maatschappelijke participatie ingezet.

Wat willen we bereiken?

Iedere nieuwkomer een goede basis bieden zodat er een onafhankelijk toekomstperspectief is.

In 2025 bieden we een duaal traject aan waarbij leren en participeren wordt gecombineerd.

Wat gaan we ervoor doen?

Inburgering; nieuwkomers die inburgeren in onze gemeente doen mee in de samenleving.

Nieuwkomers die inburgeren in onze gemeente doen actief mee in de samenleving. De gemeente biedt iedere nieuwkomer een goede basis, zodat zij kunnen bouwen aan een onafhankelijk toekomstperspectief.

We zetten in op duale trajecten, waarbij inburgering en participatie hand in hand gaan. Leren en meedoen worden gecombineerd, zodat nieuwkomers niet alleen de taal leren, maar ook ervaring opdoen in de praktijk, bijvoorbeeld via (vrijwilligers)werk, stages of werkervaringsplekken.

De begeleiding vindt plaats in samenwerking met partners die expertise hebben op het gebied van taal, werk en maatschappelijke ondersteuning. De voortgang van iedere deelnemer wordt periodiek gemonitord, zodat tijdig kan worden bijgestuurd en maatwerk mogelijk blijft.

Met deze aanpak willen we nieuwkomers niet alleen ondersteunen bij hun inburgering, maar hen ook de kans geven om volwaardig en zelfstandig deel te nemen aan onze samenleving.

Inburgeraars die reiskosten maken krijgen deze vergoed, net zoals personen die een re-integratietraject volgen. Tot 2024 werden deze reiskosten ten laste gebracht van de SPUK-inburgering. Bij de controle voor de jaarrekening 2024 is door de nieuwe accountant besloten dat deze kosten niet meer via de SPUK-inburgering gedeclareerd mogen worden bij het Rijk. Dit betekent dat de reiskosten ten laste komen van de algemene middelen van de gemeente.

Status maatregel

Toelichting status

De gemeente heeft uitvoering gegeven aan de begeleiding van inburgeraars volgens de uitgangspunten van de Wet inburgering. Inburgering en participatie worden waar mogelijk gecombineerd, zodat nieuwkomers gelijktijdig werken aan taalverwerving en maatschappelijke deelname. De voortgang van de inburgeringstrajecten wordt periodiek gemonitord en waar nodig wordt de ondersteuning bijgesteld.

Opvang ontheemden

Samen met inwoners en ketenpartners zetten we ons in om (nieuwe) inwoners op de opvangplekken Mariahoeve en de Boelakkers zo goed mogelijk te laten meedoen. Daarbij zetten we actief in op begeleiding naar werk en het leren van de Nederlandse taal. Op de Mariahoeve werken we aan een nog meer efficiënte en duurzame opvanglocatie door o.a. te investeren in de energievoorziening, met als doel lagere uitgaven op de energielasten. Bekostiging vanuit de Rijksoverheid is altijd minimaal budgetneutraal voor onze gemeente en beide opvanglocaties zijn dan ook budgetneutraal verwerkt in deze begroting conform regels vanuit de BBV. Het is echter aannemelijk dat er bij ongewijzigde omstandigheden, net als in 2025, een aanzienlijk overschot gerapporteerd kan worden op de opvanglocatie Mariahoeve. Hier kunnen en mogen we echter nog niet op vooruitlopen en daarom zullen we hierover in de 1e berap aan uw raad rapporteren.

Status maatregel

Toelichting status

Op basis van de actuele financiële gegevens uit Key2Finance kan worden geconcludeerd dat zich in de eerste helft van 2026 geen afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2026 hebben voorgedaan voor opvang locatie Mariahoeve. Ook voor de tweede helft van 2026 worden op dit moment geen afwijkingen van de begroting verwacht. Op basis van de huidige inzichten is de verwachting dan ook dat het voor 2026 begrote positieve financiële resultaat zal worden gerealiseerd.

De bekostigingsregeling voor alle ontheemden in Nederland is per 1 juli 2026 gewijzigd. Vanaf die datum kan worden gekozen voor een vast normbedrag per ontheemde of een vergoeding op basis van de daadwerkelijk gemaakte kosten. Onze gemeente heeft ervoor gekozen om voor 2026 te opteren voor het normbedrag per ontheemde. Hierdoor heeft deze wijziging geen invloed op de vastgestelde begroting 2026. Per 1 januari 2027 vervalt deze keuzemogelijkheid en worden uitsluitend de daadwerkelijk gerealiseerde kosten door het Rijk vergoed. Daarnaast ontvangt de gemeente een structurele vaste vergoeding van € 11,00 per ontheemde voor de indirecte kosten die de gemeentelijke organisatie maakt.

In juni 2026 is op Mariahoeve, dankzij de inzet van en een financiële bijdrage van de leden van serviceclub Lions, een ontmoetings- en recreatieruimte gerealiseerd. Voor de jongeren op Mariahoeve is dit een zeer welkome voorziening, aangezien de woonunits beperkte leefruimte bieden.

Om de kostbare energievoorziening op basis van waterstof te vervangen door een reguliere stroomvoorziening is een aanvraag ingediend voor een elektriciteitsaansluiting van 3 × 80 ampère. Deze aanvraag is door Enexis goedgekeurd. De aansluiting zal naar verwachting in de tweede helft van 2026 worden gerealiseerd.

De exploitatie van opvang locatie Boelakkers verloopt conform planning. De activiteiten die zijn gericht op het vergroten van de zelfredzaamheid van bewoners zijn in de eerste helft van 2026 voortgezet. Er hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan die van invloed zijn op de uitvoering van de opvang. Daarnaast wordt gewerkt aan de afronding van een doorstroom locatie voor vergunninghouders. In verband met de overgang naar de Doelgroep Flexibele Regeling (DFR) wordt een aanvraag voorbereid voor de bijbehorende Specifieke Uitkering (SPUK) ten behoeve van de bekostiging van deze voorziening.

3.6 Dorpshuizen

Wat willen we bereiken?

Versterken van ontmoeting, met dorpshuizen en de bibliotheek als spil en ruimte voor en faciliteren van eigen initiatieven van inwoners.

Wat gaan we ervoor doen?

Concretiseren ondernemingsplannen en realiseren van een toekomstbestendige exploitatie, waarbinnen maatschappelijke meerwaarde en kosten in balans zijn.

In 2026 blijven wij samen met de dorpshuizen in een interactief proces toewerken naar een bedrijfsvoering waarbinnen de maatschappelijke meerwaarde en kosten structureel in balans zijn. De inhoudelijke kaders die de raad in april 2025 heeft vastgesteld vormen hierbij het uitgangspunt. Deze kaders bieden richting bij de afweging tussen maatschappelijke functies, dienstverlening, bezettingsgraad en de inzet van gemeentelijke middelen.

In de afgelopen periode zijn diverse maatregelen ingezet om de exploitatie van de dorpshuizen structureel te versterken. Daarbij is onder meer gestuurd op meer inzicht in de exploitatie, het scherper begroten van kosten en opbrengsten, het optimaliseren van de bezetting en verhuur, het vergroten van eigen inkomsten, het kritisch beoordelen van activiteiten en voorzieningen en het maken van keuzes die aansluiten bij de maatschappelijke opdracht van het dorpshuis. Ook zijn met de stichtingsbesturen gesprekken gevoerd over hun toekomstbestendige bedrijfsvoering en hun verantwoordelijkheid om de exploitatie binnen de beschikbare middelen sluitend te krijgen.

Voor de stichtingsbesturen ligt er in 2026 nadrukkelijk een opgave om de bedrijfsvoering passend te maken binnen de financiële kaders die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Daarbij verwachten wij dat de besturen actief sturen op een structureel sluitende exploitatie en keuzes maken die bijdragen aan een gezonde financiële basis op langere termijn.

Status maatregel

Toelichting status

Op basis van de jaarstukken 2025 en de begroting 2027 van de dorpshuizen gaan we in gesprek met de stichtingsbesturen om te bezien waar nog bijsturing nodig is binnen de bedrijfsvoering om een structureel dekkend exploitatieresultaat te behalen.

3.7 Sport

Wat willen we bereiken?

Borgen/uitbreiden van faciliteiten in de kernen waar jong en oud kunnen bewegen (gezonde leefstijl) en elkaar kunnen ontmoeten.

Wat gaan we ervoor doen?

Sportaccommodatie voor de hockey- en de voetbalvereniging in Heeze

In 2026 bereiden we een voorstel voor ten aanzien van de sportaccommodaties voor de voetbal- en hockeyvereniging met (eventueel) een aantal scenario's passend binnen de vastgestelde kaders.

Status maatregel

Toelichting status

In samenwerking met de voetbal- en hockeyvereniging en een architect is een schetsontwerp met kostenraming opgesteld. Momenteel onderzoeken de verenigingen de mogelijkheden voor aanvullende financiering, omdat de beschikbare gemeentelijke bijdrage onvoldoende is om het plan te realiseren. De resultaten hiervan worden meegenomen in de verdere uitwerking van het voorstel.

Nieuwe website & ondersteuningsloket realiseren

In 2026 is de nieuwe website met het volledige sport- en beweegaanbod actief. Hieraan gekoppeld is een digitaal ondersteuningsloket voor verenigingen, waar ook de Sportraad een plek krijgt.

Status maatregel

Toelichting status

De website actiefinheeze-leende.nl is in gebruik genomen. Via de website worden inwoners geïnformeerd over het lokale sport- en beweegaanbod. Het aanbod wordt doorlopend uitgebreid en geactualiseerd en is daarmee een continu proces. Op de website is tevens ruimte gereserveerd voor een digitaal ondersteuningsloket voor sportverenigingen. De inhoud van dit ondersteuningsloket wordt de komende periode

verder ontwikkeld en ingevuld. Daarnaast heeft de Sportraad een eigen plek op de website gekregen.

Kennismakingsprogramma lokale sport- en beweegaanbod

In de eerste helft van 2026 wordt een kennismakingsprogramma uitgerold voor alle sportaanbieders. Hiermee krijgen inwoners de kans laagdrempelig kennis te maken met het lokale sport- en beweegaanbod.

Status maatregel

Toelichting status

Het kennismakingsprogramma is uitgevoerd via Sjors Sportief & Creatief. Het aanbod van lokale sport- en beweegaanbieders is verzameld via actiefinheeze-leende.nl en opgenomen in een boekje dat verspreid is onder alle basisschoolkinderen. Via een online- inschrijfsysteem konden kinderen zich aanmelden voor de verschillende kennismakingsactiviteiten.

3.8 Cultuur

Wat willen we bereiken?

Versterken van samenhang, uitstraling en behoud van cultuurhistorische elementen, beeldbepalende objecten en waardevolle dorpsgezichten.

Wat gaan we ervoor doen?

Waardering en bescherming cultuurhistorisch waardevolle objecten

Uit de inventarisatie van cultuurhistorisch waardevol bebouwd erfgoed en de actualisatie van de erfgoedkaart blijken cultuurhistorisch waardevolle objecten (bebouwd erfgoed, archeologisch erfgoed, cultuurlandschappen en/of historische ensembles) vaak niet beschermd te zijn in het Omgevingsplan. De gemeente heeft een wettelijke plicht om zorgvuldig met haar cultuurhistorische waarden om te gaan. Bescherming via het Omgevingsplan laat naar verwachting nog minstens 5 jaar op zich wachten. Om in de tussenliggende jaren grip te houden op behoud en waar mogelijk versterking van de cultuurhistorische waarden is een extra paragraaf ingevoegd in de Verordening Fysieke Leefomgeving. In deze paragraaf zijn regels opgesteld ter bescherming van cultuurhistorische objecten. Enkele zeer hooggewaardeerde objecten kunnen mogelijk een monumentenstatus of een minder strenge vorm van bescherming toebedeeld krijgen. Voor het toekennen van een bepaalde type beschermde status is een waarderingsrapportage per cultuurhistorisch waardevol object nodig. In zo'n rapport staat het cultuurhistorisch object omschreven en volgt een waardering naar de in het erfgoedbeleid vastgestelde erfgoedcriteria. Voor de waardering van in totaal 100 cultuurhistorisch waardevolle objecten is een incidenteel bedrag van 33.000 euro nodig.

Status maatregel

Toelichting status

Er is een cultuurhistorische waardenkaart opgesteld die dit jaar vastgesteld dient te worden in de raad. De opvolging en bescherming van onze cultuurhistorisch waardevolle objecten zal verder worden voortgezet in 2027, waarbij er middelen vrijgemaakt dienen te worden in de begroting 2027. Deze middelen zijn noodzakelijk om deze actie verder een vervolg te kunnen geven.

Opstellen uitvoeringsplan Erfgoed

In 2025 zijn we gestart met het opstellen van de beleidsnota erfgoed, deze ronden we in 2026 af. Hierin worden een aantal voorstellen gedaan die de komende jaren opgepakt kunnen worden. Deze voorstellen komen in het uitvoeringsplan Erfgoed te staan voorzien van een (globale) planning en een voorzichtige inschatting van de kosten om dit te bewerkstelligen. Doel is om zorgvuldig en op de juiste wijze met het cultureel erfgoed binnen ons gemeente om te gaan.

Status maatregel

Toelichting status

Deze volgt op de vaststelling van het erfgoedbeleid.

Mutaties reserves en voorzieningen

Mutaties Reserves en Voorzieningen	bedrag
Onttrekking Reserve "Buitenjan"	-10
Dotatie reserve woningbouw	609
Onttrekking reserve totaaloplossing verkeersproblematiek	-400
Dotatie reserve MRE-randweg	400
Onttrekking reserve MRE-randweg	-1.484
Totaal mutaties Reserves	-885
Dotatie voorziening uittredingsvergoeding vanuit de APPA-regeling wethouders	130
Totaal mutaties Voorzieningen	130
Totaal mutaties Reserves en Voorziening	**-755**

Reserve "Buitenjan"
De gemeentelijke bijdrage aan gemeente Veldhoven voor de opvang "Buitenjan " is beëindigd. Dit voordeel komt ten goede van het resultaat in programma 3.

Reserve woningbouw
De in 2026 te ontvangen Rijksuitkering Realisatiestimulans wordt in de reserve woningbouw gestort.

Reserve Totaaloplossing verkeersproblematiek
Aan de reserve Totaaloplossing verkeersproblematiek wordt een bedrag van € 400.000 onttrokken. De vrijgevallen middelen worden vervolgens toegevoegd aan de Reserve MRE-bijdrage randweg. Het saldo van laatstgenoemde reserve wordt ingezet voor de uitvoering van Korte Termijn Maatregelen (KTM 1 en 2) door MRE.

Reserve MRE-bijdrage randweg
Aan de reserve MRE-bijdrage randweg wordt € 400.000 toegevoegd uit de reserve Totaaloplossing verkeersproblematiek. Het saldo van € 1.484.000 wordt vervolgens onttrokken voor de bijdrages aan van Korte termijn Maatregelen (KTM 1 en 2) door MRE.

Voorziening uittredingsvergoeding vanuit de APPA-regeling college
Naar aanleiding van de actualisatie van de uittredingsvergoeding vanuit de APPA-regeling voor voormalige politieke ambtsdragers blijkt de huidige voorziening niet toereikend. Daarom is een aanvullende incidentele dotatie aan de voorziening noodzakelijk.

Investeringskredieten

Bijstelling investeringskredieten	Krediet voor BERAP 2026	Mutatie BERAP 2026	Krediet na BERAP 2026
Aanvullende uitrusting BOA-voertuig	0	16	16
Aanpassing schoolgebouw Triangel	0	107	107
Voorbereiding Grex Molenhoeven-Diepers	0	65	65
Voorbereiding Grondexploitaties	280	-65	215
Totaal mutaties investeringskredieten 2026	**280**	**123**	**403**

Aanvullende uitrusting BOA-voertuig
Voorgesteld wordt het investeringskrediet voor het BOA-voertuig te verhogen ten behoeve van de aanschaf van aanvullende uitrusting. De kosten voor deze aanvullende voertuiguitrusting worden gedekt vanuit de ontvangen subsidie voor de aanpak van overlastgevende asielzoekers. Hierdoor leidt deze investering niet tot aanvullende kapitaallasten. Met de voorgestelde voertuiguitrusting wordt invulling gegeven aan het vergroten van de veiligheid, weerbaarheid en operationele inzetbaarheid van de medewerkers. De investering sluit aan bij de verantwoordelijkheid van de gemeente om haar medewerkers te voorzien van veilige en passende arbeidsmiddelen en invulling te geven aan haar zorgplicht als werkgever.

Hoewel op onderdelen kan worden overwogen bepaalde aanvullende uitrusting achterwege te laten, leidt dit slechts tot een beperkte financiële besparing. Een groot deel van de kosten bestaat uit vaste inbouw-, installatie- en configuratiekosten die grotendeels gelijk blijven. Daarnaast zijn de voorgestelde voorzieningen in belangrijke mate gericht op de veiligheid en effectieve inzet van de BOA's, waardoor het weglaten van onderdelen een onevenredig effect kan hebben op de functionaliteit en veiligheid, terwijl de financiële opbrengst daarvan beperkt is.

Aanpassing schoolgebouw Triangel

Voor basisschool de Triangel is een structurele behoefte aan extra onderwijsruimte. De huidige tijdelijke voorzieningen - het gebruik van het speellokaal als lesruimte en twee tijdelijke units - zijn functioneel, maar vormen geen duurzame oplossing. Omdat fysieke uitbreiding van het gebouw niet mogelijk is, wordt een deel van de vrijkomende ruimten van Korein BV ingezet voor onderwijs. De gemeenteraad is hierover op 3 april 2026 geïnformeerd via een mededeling van de portefeuillehouder.

Krediet voorbereiding Grex Molenhoeve-Diepers

Uw raad heeft in de raadsvergadering van 15 juni 2026 besloten te starten met de voorbereiding van het woningbouwproject Molenhoeve-Diepers in Heeze. Voor dit project bestaat de mogelijkheid dat op termijn een grondexploitatie wordt vastgesteld. Ten behoeve van deze voorbereidingsfase wordt een voorbereidingskrediet van € 65.000 beschikbaar gesteld voor de voorbereiding van de mogelijke grondexploitatie Molenhoeve-Diepers. In 2025 is een flexibel krediet van € 280.000 beschikbaar gesteld voor voorbereidingskosten van mogelijke grondexploitaties. Het voorbereidingskrediet van € 65.000 wordt daarom onttrokken uit dit beschikbare krediet, en als apart krediet verantwoord. Indien uw raad besluit tot vaststelling van een grondexploitatie voor Molenhoeve-Diepers, worden de gemaakte voorbereidingskosten conform de verslaggevingsvoorschriften als vervaardigingskosten ingebracht in de grondexploitatie.